

ENTERNASYONAL KOMÜNİST PARTİSİ

Yayın Organı

Sayı: 16, Temmuz 2025

Partimizin ayırt edici özellikleri: Marx'tan Lenin'e, Üçüncü Enternasyonal'in ve İtalya Komünist Partisi'nin kuruluşuna, oradan İtalya Komünist Solu'nun Moskova'daki yozlaşmaya karşı mücadelesine, halk cephelerinin ve direniş örgütleri koalisyonlarının reddine ilerleyen hat; Kişisel siyaset ve seçim manevraları alanının dışında, işçi sınıfıyla temas halinde devrimci doktrini ve parti organını restore etmek için verilen çetin çaba.

İçindekiler

- PKK'nin Tasfiyesi ve Kürt Sorunu s. 1
İsrail – İran Savaşının Arkaplanı s. 4
Los Angeles Göçmen İsyanı s. 7
Mega-Hapishane: El Salvador s. 12
Gaddar Burjuva Hukuku ve Eşitliği s. 13
Büyük Güzel Yasa Tasarısı s. 15
Bireylere Karşı, Türe Doğru s. 16
Çin İşçileri Ayaklanıyor s. 19
Muhalefetinin Namlusunda: İzmir İşçi Grevi s. 22
Türkiye'de Güncel Sendikal Mücadeleler s. 26
Birmingham İşçileri Grevi s. 30
Filistin ve İsrail Proletaryasının İlk Yenilgiciliği s. 32
Solun Arşivlerinden: Etiyopya s. 34

PKK Kendini Tasfiye Ederken Kürt Sorunu Hala Çözumsuz

1 Ekim 2024'te faşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin lideri Devlet Bahçeli'nin mecliste Kürt milliyetçisi DEM Parti milletvekillerinin elini sıkmasıyla başlayan yeni barış süreci, PKK'nin silah bırakmaya başlaması ile geri dönülmez bir noktaya gelmiş durumda. Hem Türkiye'de hem de Orta Doğu genelinde hem de dünya savaşına giden mevcut küresel emperyalist düzlemde burjuva siyaseti için büyük bir öneme sahip olan bu süreç, başta Kürt proleterler olmak üzere işçi sınıfına Kürt sorununun gerçekten çözümüne yönelik anlamlı hiçbir kazanım sunmuyor.

Terörsüz Türkiye: Bir Devlet Projesi

"Şayet teröristbaşının tecridi kaldırılırsa, gelsin TBMM DEM Parti grup toplantısında konuşsun. Terörün tamamen bittiğini ve örgütün lağvedildiğini haykırırsın. Bu dirayet ve kararlılığı gösterirse, 'Umut Hakkı'nın kullanımıyla ilgili yasal düzenlemenin yapılması ve bundan yararlanmasının önü de ardına kadar açılsın." - Devlet Bahçeli, 22 Ekim 2024

Türk Devleti ile PKK arasındaki görüşmelerin AKP'nin 2002'de iktidara gelmesinden bile önceye dayandığı biliniyor. Bu sürecin geçmişini ve genel olarak Kürt sorununun tarihsel gelişimini merak eden okurlarımız "Marksizm Işığında Kürt Sorunu" isimli çalışmamıza başvurabilirler. Bu çalışmada 2012-2015 yılları arasında denenen son sürece dair şöyle yazmıştık:

"2015 yılının başlarında PKK'nin parlamentodaki kanadı Halkların Demokratik Partisi (HDP) ve Türk hükümeti bir uzlaşmaya vardıklarını açıkladılar. Büyük ölçüde başarılı geçen ateşkes döneminin ardından, 2015 Türkiye genel seçimleri HDP için büyük bir kazanç (oyların %13'ü, + %7,5), AKP için kayda değer bir düşüş (oyların %41'i, -%9) ve kimsenin mutlak çoğunluğa sahip olmadığı bir parlamento ile sonuçlandı.

Kısa süre sonra Kuzey Kürdistan'da iki polis öldürüldü ve Türk hükümeti PKK'ye karşı şehirlerde polis operasyonları

ve kırsalda askeri operasyonlar başlatarak ateşkesi ve barış sürecini sona erdirdi. Operasyonlar önümüzdeki yıllarda da devam edecek ve çok sayıda Kuzey Kürt kasabasının yıkılmasına yol açacaktı. 2015'te iki Türk polisinin öldürülmesiyle ilgili tüm PKK zanlıları, 2018'de Türkiye'deki mahkeme tarafından hiçbir somut delil sunulmadığı gerekçesiyle beraat ettirildi. Türkiye ile PKK arasındaki barış süreci, kapitalizmde barışın bir sonraki savaşın hazırlıklarının yapıldığı zaman olduğunu bir kez daha gösterdi."

Eski sürecin bitişi gibi yeni sürecin başlaması da hem dış hem iç siyasette böylesi bir hamle Türk devleti ve mevcut hükümetin çıkarları için gerekli hale gelince gerçekleşti. Dış siyasette süreci gerekli kılan gelişmeler bir yanda 7 Ekim 2023'te patlak veren Gazze Savaşı ile Orta Doğu'da derinleşen emperyalist çatışma, diğer yanda 8 Aralık 2024'te gerçekleşen fakat Türk devletinin altı ay öncesinden ihtimalinden haberdar olduğu Suriye Baas rejiminin çöküşüydü. PKK gibi askeri açıdan tecrübeli, teşhizatlı, eğitilmiş bir askeri gücün varlığı, Dünya Savaşı'na giden ortamda Türk Devleti'nin boğazına dayanmış bir hançer niteliği taşıyordu. İç siyasette ise AKP ve MHP'nin temel unsurları olduğu Cumhur İttifakı'nın, derinleşen ekonomik kriz karşısında gücünü arttıran, son belediye seçimlerinden birinci parti olarak çıkan ve geniş çaplı tutuklamalara rağmen iktidarı giderek daha fazla zorlayan CHP karşısında gün geçtikçe popüleritesini yitirmesi, yeni bir ittifakı gerekli kıldı. Böylelikle geçmişte söylenen sözler unutuldu ve Devlet Bahçeli'nin öncülüğünde Türk Devleti, PKK'ye adeta bir zeytin dalı uzattı.

Devlet retoriğinde on yıllardır "teröristbaşı" olarak anılan Abdullah Öcalan, "kurucu önder" olarak tanımlanmaya başlandı. Öcalan da üzerine düşeni yaptı ve PKK'nin silah bırakıp kendini lağvetmesini emretti. Kandil'deki gerilla liderliği "önderlik makamının" emirlerini bir miktar geciktirmeye çalışsalar ve Öcalan'ın özgürlüğü gibi kimi şartlar ifade etseler de

en nihayetinde Öcalan'ın önce PKK kongresine sonra da kameralar karşısında verdiği genel demecin ardından resmen silah bırakma süreci başladı ve ufak ama Bese Hozat ve Mustafa Karasu gibi önemli liderlerin katılımıyla gerçekleşen bir törenle sihahlar Süleymaniye yakınlarında ateşe atıldı.

Barış ve Demokratik Toplum: Bir Tasfiye Süreci

"Buradan tabutta çıkmak istemiyorum." - Abdullah Öcalan, 24 Ekim 2024

"Biz AK Parti, MHP ve DEM Parti olarak bu yolu beraber yürümeye karar verdik" – Recep Tayyip Erdoğan, 12 Temmuz 2025

Sürecin Kürtlere yönelik en büyük iddiasının örgütünü dışarıdan ve içeriden yönettiği on yıllar içerisinde dönem dönem Kürtleri ezen bütün bölgesel güçlere hizmet eden ve her zaman şu veya bu büyük emperyalist güce sırtını dayayan Öcalan'ın özgürlüğü olması bile sürecin Kürt işçi sınıfına ve fakir kitlelerine ne vaat ettiğini gözler önüne seriyor. Elbette gerillaların ve tutuklu siyasetçilerin geneli için bir tür af, kimileri için demokratik siyasete katılım olanakları ve Türk Devleti'nin kayyumlar yoluyla gasp ettiği Kürt belediyelerinin bir şekilde iadesi masada olan diğer vaatler. Sihahların susması, hakların birbirini kucaklaması, savaşmak yerine konuşmak... Öte yandan bu yüzeysel barış retoriğinin arkası boş. Kürtlerin en ufak bir özerklik kırıntısı alamayacakları tekrar tekrar ifade edilmiş durumda. Hatta en ufak bir eşit yurttaşlık yanılıması için dahi gerekli olan anadilde eğitim talebi tartışılmıyor bile.

Tasfiye sadece askeri alanda değil demokratik siyasette de kendisini gösteriyor. Tabanının eğilimi Türkiye'deki mevcut iktidara muhalif olan DEM Parti, böylelikle muhalefetten koparılmış ve iktidar bloğunun yedek lastiğine dönüşmüş durumda. Öte yandan geçmiş süreçte "Seni başkan yaptırmayacağız" gibi çıkışların

bedelinin ne kadar ağır olduğunu görmüş olan DEM Parti liderliği, bu sefer benzer riskler almıyor. DEM Parti'nin muhalefetten kopuşu, sürece eleştirel destek sunan CHP'yi de İyi Parti ve Zafer Partisi gibi Kürt düşmanı faşist partilerle yakınlaşmak zorunda bırakıyor. Erdoğan ve ekibinin bir sonraki seçime yönelik arzusu, savaşın sürmesini savunacak, misal Mansur Yavaş gibi bir adaya karşı barışın adayı olarak çıkmak olduğu görülüyor. DEM Parti ile yapılan ittifakın, her ne kadar DEM Parti süreçle sınırlı olacağını söylese de, sürece kimi referanslarla hazırlanacak ve Erdoğan'ın yeniden seçime girmesinin önündeki hukuki engelleri kaldıracak yeni bir anayasayı da kapsayabileceği açık.

Kısaca PKK, neredeyse 50 yıldır sürdürdüğü varlığını kendileri için büyük ancak Kürt proletaryası için kırıntı olarak nitelendirilebilecek kazanımlar karşılığında tasfiye ediyor. Bunu mümkün kılan ise yakalanır yakalanmaz devlete nasıl hizmet edebileceğini anlatmaya başlayan bir şahsın adeta peygamberleştiği bir kişilik kültüne sahip olması ve kimsenin sözüne karşı duramayacağı bir yapı oluşturulmuş olması.

Suriye'de ABD'nin Kürtlere Şaşırtmayan İhaneti

"Duygular çok yoğun çünkü onlar ortaklarımızdı. Ancak asıl soru şu, onlara ne borçluyuz? Onlara bir devlet içinde kendi bağımsız yönetimlerini kurma hakkını borçlu değiliz. Onlara makul bir şekilde yeni bir yönetime geçiş sürecinde bir yol sunma borcumuz var. Ve bu yeni rejimde tek bir Suriye hükümeti ile nasıl bütünleşecekleri konusunda makul olunması gerekiyor. Suriye şunu savunuyor; Federal bir sistemle bir Suriye olamaz. Ayrı ayrı Dürzi güçleri Dürzi gibi giyinip, Alevi güçleri Alevi gibi giyinip, Kürt güçleri Kürt gibi giyinip böyle devam eden bir yapı olamaz. Tek bir yapı olacak." - Tom Barrack, 11 Temmuz 2025

Yeni barış sürecinin en önemli boyutlarından biri de Batı Kürdistan merkezli Kürt milliyetçisi hareketin başını çektiği Suriye Demokratik Güçleri'nin yönettiği

bölgenin akıbeti. Sürecin başlarında Türk Devleti ve SDG arasında Öcalan'ın tasfiye çağrısının SDG'yi kapsayıp kapsamadığına dair bir fikir ayrılığı vardı. Buna rağmen 28 Ocak 2025'te SDG Komutanı Mazlum Abdi, Şam'da HTŞ lideri Colani ile görüşmelerinde ordunun yeniden yapılandırılması ve ülkenin toprak bütünlüğü konularında mutabakat sağladıklarını açıkladı ve SDG'nin, Suriye ordusunun bir parçası olacağını belirtti. Öte yandan, HTŞ'nin hazırladığı anayasa taslağı Kürt milliyetçilerini memnun etmedi ve SDG özerk bir varoluş talebinde direterek PKK'nin Kandil liderliği gibi elinden geldiğince tasfiye olmayı geciktirmeye çalıştı.

En nihayetinde sabrı tükenen ABD, dünya emperyalizmlerinin tarihte her zaman yaptığını yaptı ve Kürt milliyetçilerini sırtından bıçakladı. Suriye'deki Kürtler, yıllar boyunca ABD'nin sahadaki postalları olduktan sonra ABD Ankara Büyükelçisi ve Suriye Özel Temsilcisi Barrack'ın ağzından en ufak bir özerklik kırıntısı alamayacaklarını işittiler. Kürt milliyetçilerinin yıllar sürmesini talep ettikleri entegrasyon süreci, haftalar içinde tamamlanacaktı. Böylelikle Esad rejiminin Suriye Kürdistanı'ndan çekilmesiyle başlayan sözde "Rojava Devrimi", ABD'nin emriyle hızla sonra erdirilmekteydi. Suriye'deki Kürt milliyetçileri ise ABD emperyalizmine o kadar bağımlı bir haldeler ki kendilerine dikte edilen bu karara en ufak bir itiraz dile getiremediler.

Şimdi Ne Olacak?

"Bizler Türkiye toplumu olarak bu dönemde bir ve beraber olacağız; olası risklere, saldırılara, provokasyonlara karşı gerektiğinde Edirne'den Hakkari'ye kadar 86 milyonluk bir halk ordusuna dönüşeceğiz; ortak vatanımızı canımız pahasına savunacağız." - Selahattin Demirtaş, 17 Haziran

Yeni bir Dünya Savaşı'na giden mevcut konjoktürde Türk Devleti hem kendisinin, hem Suriye'nin en büyük güvenlik açığını bu süreç ile gidermiş oluyor. Kürt

milliyetçileri artık açık açık Türkiye'deki Kürtlerin Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hizmetine gireceğini beyan ediyor, Suriye'deki Kürtlerin ise HTŞ'nin hizmetine girmesine itiraz edemiyor. Bu ortamda ne Türkiye'nin, ne Suriye'nin, ne de ABD'nin tartışmadığı tek bir nokta var: PKK'nin İran kolu PJAK. Kimse PJAK'ın silah bırakmasından bahsetmiyor. Silah yakma tiyatrosunun perde arkasında PKK'nin askeri gücü, Doğu Kürdistan'a aktarılacak gibi görünüyor. Böylelikle Kürt hançeri, ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusundan Türkiye'nin boğazından çekilmiş ve İran'ın boğazına dayanmış oluyor.

Bütün bu olayların bir kez daha gösterdiği ise mevcut koşullar altında Kürt sorunun demokratik, yani burjuva bir yolla, küresel ve bölgesel emperyalist güçlerin güdümünde çözülemeyeceği. Kürt sorununun tek çözümü sınıf mücadelesinden geçiyor. Kürdistan proletaryası, işçi konseylerinin kuruluşunu içeren tarihsel sınıf mücadelesi deneyimlerine sarılmalı ve Türk, Arap ve İran proletaryalarıyla birlikte sınıf sendikalarını yeniden inşa etmelidir.

Bugün Kürt sorununa dair hem gerçekten enternasyonalist bir çözümü savunan, hem de her tür ulusal baskıya karşı çıkan tek bir siyasi parti var, o da Enternasyonal Komünist Partisi'dir. Tüm Orta Doğu ve dünya proletaryası gibi Kürdistan proletaryasının kurtuluşu da partisini bulmaktan, partisinin liderliğinde sınıf kardeşleriyle birlikte sınıf kavgasına atılmaktan geçiyor.

İsrail – İran Savaşının Arkaplanı

Yakın zamanda patlak veren ve 12 gün süren İsrail-İran savaşı, kısa sürse de Orta Doğu'daki genel savaş oratmını derinleştiren ve yeni bir Dünya Savaşı'na giden süreci hızlandıran bir niteliğe sahipti. Zira İsrail ve İran belki ilk kez bu kadar sert bir şekilde kapıştılar fakat 40 yıldır aralarında bir vekalet savaşı gerçekleşmekte. Son savaş ABD emperyalizminin

kuduz köpeği İsrail Devleti'nin istihbarat ve askeri kapasite bakımından ne kadar güçlü olduğunu, buna karşın Çin emperyalizminin en önemli pazarlarından birine dönüşmüş İran Devleti'nin de yabana atılmayacak bir askeri direnç kapasitesi olduğunu gözler önüne serdi. Bu yazımızda savaşın arkaplanına ve proletaryanın savaşa nazaran konumuna değineceğiz.

Tablolar Üzerinden Savaş

12 Haziran'da Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA), Yönetim Kurulu toplantısının ardından yayımladığı bir raporda İran'ı "uyumsuz" olarak ilan etti. Ertesi gün, İsrail Hava Kuvvetleri İran'daki nükleer tesislere ve askeri hedeflere yönelik bir hava saldırısı dalgası başlattı; bu saldırılarda çökertilen konut birimlerinde siviller katledildi.

Rapor, herhangi bir yeni bulgu içermiyordu. Bir bomba programına dair bir kanıt, silah düzeyinde zenginleştirilmiş uranyum ya da gizli tesisler bulunmadı. Raporun odaklandığı konular, usule ilişkin ve geçmişe dayanan meselelerdi: 1990'lara uzanan bazı tesislerde bulunan uranyum izleri, erken dönem uranyum metal çalışmalarıyla ilgili eksik belgeler ve İran'ın uzun süredir tartışmalı olan bir raporlama yükümlülüğü (Değiştirilmiş Kod 3.1) uygulamayı reddetmesi.

Bu tür meseleler genellikle aylar, hatta yıllar süren teknik diyaloglarla çözülür. Ancak IAEA bu konuları diplomatik bir süreçle çözmek yerine, İran'a herhangi bir nihai uyarı yapmadan ve çözüm için son bir girişimde bulunmadan doğrudan uyumsuzluk ilanına dönüştürdü. Ertesi gün, İsrail nükleer altyapıyı bombaladı.

Bu, tam da basınımızda defalarca tarif ettiğimiz türden bir operasyon: uluslararası denetimin çökmesi değil, "tarafsız" kurumların emperyalist denetim araçları

olarak eşgüdümlü şekilde kullanılması. Termonükleer sömürgecilik analizimizde de belirttiğimiz gibi, “istikrarsız” ya da “uyumsuz” bölgelerin doğrudan işgali yerini uzaktan kontrollü bir denetim sistemine bıraktı: yaptırımlar, denetim rejimleri, uluslararası hukuki mekanizmalar ve UAEA gibi düzenleyici organlar. Bunlar istikrar sağlayıcılar değil; emperyalist şiddetin ideolojik ve teknik iskeleleri.

Bugünkü UAEA bu sistemin ders kitabı örneği. Nükleer kapasite artık bilimsel ölçütlerle değil, emperyalist dünya düzenine uyumla değerlendiriliyor. Rapor, nükleer materyalin askeri kullanıma yönlendirildiğine dair herhangi bir kanıt sunmadı. Sadece İran’ın on yıllar öncesine ait bazı soruları yanıtlamamış olması gerekçesiyle UAEA’nın programın “barışçıl niteliğini teyit edemeyeceği” iddia edildi. Bu belirsiz, spekülatif ve kasıtlı olarak ucu açık ifade ise gerçek bir savaşı meşrulaştırmak için kullanıldı.

Daha da çarpıcı olanı: saldırılardan birkaç gün sonra UAEA Direktörü Grossi, basına İran’ın nükleer bomba geliştirdiğine dair “hiçbir kanıt” olmadığını itiraf etti. Ancak o noktada raporun siyasi işlevi çoktan yerine getirilmişti. Bombardıman uçakları havalanmış, hedefler vurulmuş, diplomatik kılıf sağlanmıştı.

Bu, Engels’in “hançer teorisinin” birebir yansıması — tarihsel süreci kaba kuvvetin yönettiği yanılsaması; sanki şiddet, onu üreten ve yönlendiren ekonomik yapılardan bağımsızmış gibi. Oysa bizim defalarca gösterdiğimiz gibi, askeri eylem — ister denetim diliyle, ister uluslararası prosedürlerle süslenmiş olsun — her zaman emperyalizmin maddi mantığına tabidir. İran’ın nükleer programı değişmedi. Değişen, İran’ı emperyal düzenin tolere edilen sınırlarının dışına itmenin stratejik anlamıydı.

Bu asimetri tesadüfi değil — aynı maddi mantıktan doğuyor. Nükleer silahlara sahip olup NPT’ye (Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması) taraf olmayan ve denetim sisteminin tamamen dışında kalan İsrail, UAEA’ya ayrıcalıklı erişim sağlıyor ve İran’ın programıyla ilgili özel görüşmeler yürütüyor. Buna karşılık, NPT’ye taraf olan ve aktif denetim altında tutulan İran, sürecin tamamen dışına itiliyor. Bu bir aksaklık ya da ihmal değil. Bu sistemin tam da tasarlandığı gibi işlediğinin göstergesi — meşruiyetin uluslararası normlara değil, emperyal güce uyuma göre belirlendiği bir düzen.

Bu nedenle, elimizdeki durumun ne olduğunu açıkça tanımlamalıyız: bir hata değil, kuru bir teknik anlaşmazlık hiç değil — kasıtlı bir manevra. Bildirilerle değil, elektronik tablolar ve düzenleyici ifadelerle hazırlanmış bir savaş. Modern emperyalizm işte böyle hareket ediyor: süngüler ve bayraklarla değil; denetçiler, kontrol listeleri ve “uyumsuzluk” ilanlarıyla. Savaşını formlar ve son teslim tarihleriyle yürütüyor — ve zamanı geldiğinde, jetlerini gönderiyor.

Proletarya Ne Almede?

İran proletaryası savaştan önce isyan halindeydi. 19 Mayıs’ta Bandar Abbas’ta kamyoncularla başlayan dalga hızla 150’den fazla şehre yayılarak Tahran, Meşhed, Karaj ve daha fazlasını içine aldı. Kamyon şoförleri, fırıncılar, çiftçiler, hemşireler gibi işçiler, litre başına 0,04 dolardan 1,90 dolara çıkan akaryakıt fiyatları, %35-50 enflasyon, ödenmeyen ücretler ve aşılamayan yaşam maliyetleri nedeniyle sendikal örgütlülük olmaksızın greve gittiler. Direnişleri, hem emperyalist baskıya hem de sermaye yanlısı yerel rejimlere karşı organik bir isyan olan aracısız bir sınıf meydan okumaydı. Savaş, geçici olarak da olsa, İran’da toplumsal barışı tekrar temin etti.

Savaştan sonra, İran'da faal taban sendikalarının bir kısmı, savaşa dair ortak bir bildirge kaleme aldı. Bu sendikalar, Tahran ve Banliyö Otobüs Şirketi İşçileri Sendikası, Haft Tapeh Şeker Kamışı İşçileri Sendikası, Huzistan Emekli İşçileri, Emekliler Sendikası, İşçi Örgütlerinin Kurulmasına Yardımcı Olmak İçin Koordinasyon Komitesi ve Emekliler Sendikası Grubuydu. Ortak bildirmede şunlar yazılıydı:

"İran'ın emekçi halkı -işçiler, öğretmenler, hemşireler, emekliler ve diğer ücretli çalışanlar- savaştan, militarizmin yayılmasından, ülkenin bombalanmasından veya otoriter ve sömürücü politikalarından faydalanmadı ve faydalanmayacak.

İsrail'in askeri saldırıları ve İran'ın farklı bölgelerindeki yüzlerce hedefi -altyapı tesisleri, işyerleri, rafineriler ve yerleşim alanları dahil- bombalaması, sıradan insanların, özellikle de işçi sınıfının canları ve geçim kaynaklarıyla bedel ödediği bir savaş çığırtkanlığının parçasıdır.

İsrail'in İran halkına karşı hiçbir düşmanlığı olmadığı iddiası, bir yalandan ve siyasi propagandadan başka bir şey değildir. Daha dün, İsrail Savunma Bakanı "Tahran'ı yakmakla" tehdit etti. Trump ve diğer Amerikalı yetkililerin tekrarlanan tehditleri ve Batılı hükümetlerin bu eylemlere verdiği tam destek, bölgedeki gerginliği, güvensizliği ve yıkımı daha da yoğunlaştırdı.

İsrail ve Amerikan hükümetleri, Gazze'deki mevcut soykırımın ve bölge ve dünya genelindeki diğer birçok suçun başlıca failleridir. Bu arada, Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kurumlar, barışı teşvik etme yönündeki ikiyüzlü iddialarına rağmen, bu vahşet karşısında sessiz kalmakta ve aynı tahakküm sisteminin bir parçasıdır. Kâr odaklı mantığı ve emperyalist güçleriyle küresel kapitalist sistem, savaşların, insani felaketlerin ve çevresel yıkımın temel nedenlerinden biridir.

İran işçi sınıfı bu savaşlardan hiçbir şey kazanmamakla kalmıyor, aynı zamanda doğrudan hedef alınıyorlar. Devam eden ekonomik yaptırımlar, şişkin askeri bütçeler ve sivil

özgürlüklere getirilen kısıtlamalar, yalnızca daha fazla yoksulluğa, yoğun baskıya, açlığa, ölüme ve milyonlarca insanın yerinden edilmesine yol açıyor.

Biz, İran'ın bağımsız işçi ve kitle örgütleri ve aktivistleri olarak, tıpkı İslam Cumhuriyeti'nin baskıcı, müdahaleci, maceracı ve emek karşıtı politikaları ve uygulamaları konusunda olduğu gibi, Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in bize özgürlük, eşitlik veya adalet getirmeyi amaçladığına dair hiçbir yanılsamaya sahip değiliz.

Biz, İran işçileri ve emekçileri, en temel haklarımızı ve yaşam koşullarımızı elde etmek için yıllar içinde ağır bedeller ödedik. Hapislere, işkencelere, idamlara, sürgünlere, tehditlere ve dayaklara katlandık ve hâlâ örgütlenme, toplanma ve kendimizi özgürce ifade etme hakkımız reddediliyor. Bu ülkenin işçileri ve emekçileri, İslam Cumhuriyeti'nin yönetimine ve kırk yılı aşkın süredir sırtımızda astronomik zenginlikler biriktiren, bizi sürekli bir güvensizlik ve yoksunluk içinde tutan kapitalistlere karşı haklı olarak öfkeli ve bıkmış durumdalar. İran'da işçilerin, kadınların, gençlerin ve ezilenlerin bastırılmasından ve öldürülmesinden sorumlu tüm yetkililer ve kurumlar, ezilenlerin kendileri tarafından yargılanmalı ve hesap vermelidir.

İşçiler olarak mücadelemiz toplumsal ve sınıfsal bir mücadeledir. "Ekmek, İş, Özgürlük" ve "Kadın, Yaşam, Özgürlük" gibi son hareketlerin izinden giderek, uluslararası işçi sınıfının ve tüm insani, özgürlükçü ve eşitlikçi güçlerin desteğiyle, kendi gücümüze dayanarak devam edecektir.

Mevcut savaş yolunda ilerlemek, daha fazla yıkım, geri döndürülemez çevresel hasar ve yenilenen bir insanlık trajedisinden başka bir şey getirmeyecektir. İran işçi sınıfı ve ezilen halkı, tıpkı bölgedeki ezilenler gibi, bu durumun başlıca kurbanlarıdır.

İmzası bulunan kuruluşlar, tüm işçi sendikalarını, insan hakları gruplarını, savaş karşıtı koalisyonları, çevre aktivistlerini ve dünya çapındaki barış hareketlerini, savaşa, bombalamalara, masum insanların öldürülmesine ve doğanın tahribatına derhal son verilmesini talep etmek ve İran ve bölge halkının soykırımı, savaş kışkırtıcılığına ve baskıya karşı mücadelesini desteklemek için birleşmeye çağırıyor.

Ortadoğu halkları, bölgesel ve küresel güçler arasındaki yıkıcı gerilimlerin sona ermesine ve kalıcı bir barışın tesis edilmesine ihtiyaç duyuyor. Bu barış, insanların örgütlenme, kitlesel seferberlik, büyüyen protesto hareketleri ve doğrudan, kolektif katılım yoluyla kendi kaderlerini belirleyebilecekleri bir barıştır.

Savaşa Hayır - Savaş yanlısı politikalara Hayır

Acil talebimiz acilen ateşkes sağlanmasıdır.”

Yukarıdaki bildirge her ne kadar İran proletaryasının iki emperyalist burjuva devletine de düşman olması gerektiğini belirtse ve savaşa karşı sınıf savaşı şiarını öne sürse ve bu yüzden çok büyük bir önem taşısa da belirli zaafılar da içerdiği açıktır. Bu zaafıların başında, özellikle Batı'daki insan hakları grupları, savaş karşıtı koalisyonlar, çevre aktivistleri ve barış hareketlerine duyulan güven gelmektedir. Oysa burjuva solunun başını çektiği bu hareketler, İran proletaryasına güdümünde oldukları ve sosyal ve ideolojik tabanını oluşturdıkları Birleşmiş Milletler'den daha fazla dost değillerdir. İran proletaryası Batı'daki dostlarını liberal sol oluşumlarda değil, sendikal harekette aramalıdır. Bu çizgi, işçi sınıfı dışındaki “özgürlük severlere” hitap etmeyi adet edinmiş Komalacılar ve Hikmetçiler gibi radikal burjuva sol eğilimlerinin İran proletaryası üzerindeki etkisine işaret etmektedir. Buna karşın İranlı sendikal hareketin Orta Doğu ve Kuzey Afrika taban sendikaları ve kimi siyasi örgütlerden oluşan Filistin Halkı İçin Birleşik İşçi Cephesi gibi sendika-parti karması bir siyasi cepheye yer almadığı ve bahsi geçen

liberal vurgunun İranlı radikal burjuva solu partilerine kıyasla daha hafif olduğu da gözden kaçmamalıdır.

Bu arada Filistin ve İsrail'deki sınıf hareketlerinde de, İran'la aynı seviyede olmasalar da, ciddi kıpırdanmalar, emperyalist İsrail devleti ve Doğu emperyalizmlerinin taşeronu Hamas'a karşı önemli tepkiler ifade edildiği unutulmamalıdır.

Tüm dünya işçi sınıfı gibi İran işçi sınıfının tek gerçek siyasi partisi, Komünist Enternasyonal'in uluslararası sol kanadının, dolayısıyla Sultanzadelerin başını çektiği İran komünist solunun çizgisinin tek varisi olan Enternasyonal Komünist Partisi'dir. Hem İran, hem İsrail hem de bütün Orta Doğu proletaryasının ihtiyacı, hem İran'da hem İsrail'de en zor koşullarda örgütlenmeye talip uluslararası bir Komünist Partisidir. Şiarımız, başka siyasetlerle birlikte kendi reklamımızı yapacağımız sendika-parti karması bir siyasi cephe değil, tabandan, sadece sendikalar olarak oluşturulacak bir birleşik cephe. İran, İsrail ve tüm Orta Doğu proletaryasının kurtuluşu, bu çizgiden geçmektedir.

Göçmen İşçi İsyanı Los Angeles'ı Sarstı

6 Haziran 2025'te Los Angeles, önemli bir kendiliğinden proleter isyana sahne oldu. Günlük tutuklama sayısını 3.000'e çıkarmayı amaçlayan federal bir direktifin parçası olarak ICE (Göç ve Gümrük İdaresi) baskınlarının tırmanmasının ardından, burjuva devletin baskıcı güçleri, şehir genelinde çoğunlukla Latin Amerika'dan gelen göçmen işçilerin yaşadığı proleter mahallelerine karşı kışkırtıcı militarize operasyonlar başlattı, federal otoriteyi düzenleyen yasal normları çiğnedi ve federal göçmenlik kurumlarıyla işbirliğini sınırlamayı amaçlayan yerel sol burjuva “Sığınak Şehir” politikalarını reddetti.

Demokratların, bu tür parçalı politikaları gelecekteki anlamlı bir değişim için gerçekçi ve makul adımlar olarak her zaman yücelten retoriklerine rağmen, ilerici çokkültürlülük kisvesi altında sunulan bu sözde “Sığınak” politikaları, pratikte, tüm bu şehirlerde bağımsız olarak faaliyet gösterebilecek imkan ve kapasiteye sahip ICE ajanlarını durdurmak için çok az şey yapmaktadır. Bu politikalar, göçmen işçilerin zihninde sürekli bir sınır dışı edilme tehdidi yaratırken, sermaye, tarım, inşaat ve konaklama sektörleri daha fazla göçmen sömürmek için can attığında, güneybatıdaki şehirlere büyük miktarda belgesiz işgücü çekmeye devam etmektedir. Gerçekte federal yetkililerden fazla koruma veya yasal garanti sağlamayan bu yerel politikalar, Demokrat Parti'nin federal hükümete geri döndüğünde Cumhuriyetçilerin göçmenlik politikasını sessizce sürdürmesiyle tutarlıdır. Demokratların kendilerini göçmenlerin savunucusu ve destekçisi olarak gösterme çabalarına rağmen, federal güçler Los Angeles'a vardığında, yerel ve eyalet yetkililerinin sadece demokratik ve antifaşist duygusal açıklamalarla yetinerek proletaryayı kendi başına savunmaya terk etmesiyle, sahte demokratik muhalefet açığa çıkmıştır.

Mayıs ayı başlarında, 239 belgesiz göçmen yakalanmıştı. ICE ve DHS (İç Güvenlik Bakanlığı) ajanları, gündelik işçileri hedef alarak inşaat şantiyelerine, depolara ve AVM otoparkları gibi kamusal alanlara baskınlar düzenledi. Tek bir baskında, bir giyim deposunda 44 işçi tutuklandı. Gün boyunca Los Angeles genelinde 77 kişi daha yakalandı. Tutuklamalar aileleri parçalarken, korkmuş anneleri evlatlarından ayırırken, ebeveynleri çelik kafeslere atarken ve birçok çocuğu sokaklarda unutulmuş halde bırakırken, arkadaşlar, aile üyeleri ve iş arkadaşları, mücadeleciler bir dayanışma duygusuyla cesaret bulan direnişçi eylemler başlattı. Protestolar ilk başta küçük çaplıydı, ancak giderek büyüdü. Proleter enerjinin patlamasıyla, örgütlenmemiş gençler ve işçiler, sendika üyeleriyle birlikte sokaklara döküldü. Bu gösterilerin

çoğu, yerleşik sol gruplar veya akımlarla bağlantısı olmayan gençlik tarafından başlatıldı ve kısa sürede iyi silahlanmış ve donanımlı devlet güçleriyle sokak çatışmalarına dönüştü. Son iki yıldır Gazze'deki savaşa karşı düzenlenen ve çeşitli aktivist eğilimlere bağlı üniversite kampüslerinde gerçekleşen ve devlet baskısı karşısında her zaman hızla dağılan öğrenci protestolarından farklı olarak, bu protestolar proletaryanın kendiliğinden direnişinden kaynaklanıyordu.

Erken saatlerde, SEIU (Hizmet Çalışanları Uluslararası Sendikası) Los Angeles başkanı David Huerta, ICE araçlarının yakalanan işçileri götürmesini engellemek için bir işyerinin girişini kapatırken yaralandı ve tutuklandı. Bu ve diğer çatışmalara yanıt olarak, gösteriler sonraki günlerde hızla şiddetlendi ve şehir merkezindeki Federal Bina, Paramount'taki Home Depot AVM'si ile birlikte gösterilerin en sıcak noktalarından biri haline geldi. 101 numaralı otoyolda trafik durduruldu. İşçiler ayrıca ICE ajanlarının tutuklamaları fiziksel olarak engellemek için nesneler fırlatarak göçmenleri taşıyan araçları engellemeye çalıştı. Bir giyim deposunda, kalabalık siyah SUV'leri ve diğer araçları çevreleyerek ayrılmasını engellemeye çalıştı ve ajanlar kalabalığı dağıtmak için ses bombası kullanmak zorunda kaldı. Sonraki çatışmalarda birçok polis aracı ve gözetleme sistemi tahrip edildi.

Kargaşa büyüdükçe, o Cumartesi günü 2.000 Ulusal Muhafız askeri Los Angeles'a sevk edildi, Pazartesi günü ise 2.000 asker ve 700 deniz piyadesi daha gönderildi. Bu hamle, valinin talebi ile uygulanan olağan protokolü atlayarak, başkanın protestoların “bir tür isyan” olduğunu öne sürerek, pek bilinmeyen bir yasa olan Title 10'u uygulamaya koymasıyla gerçekleşti. Ancak aktif ordunun konuşlandırılmasının yasal gerekçesi henüz belirlenmedi, zira bu, burjuvazinin geçmişte çiğnemek istemediği 1878 tarihli federal yasa Posse Comitatus Yasasını ihlal ediyor

olabilir. Demokrat Partili Kaliforniya valisi ve Los Angeles belediye başkanı, askerlerin konuşlandırılmasını kınadılar ve ardından federal hükümet tarafından tutuklanmakla tehdit edildiler, ancak bu, hükümetin bu müdahaleye karşı somut bir şey yapmama planlarını değiştirmedir.

Deniz piyadeleri ve Ulusal Muhafızlar Los Angeles'ın dört bir yanındaki sokak köşelerini işgal ederken, sokağa çıkma yasağı getirildi ve şehir genelinde proleter hareketine sıkı bir kısıtlama uygulandı. İşçiler, sokağa çıkma yasağı, göz yaşartıcı gaz, polis ve askerlerin varlığı karşısında kolayca sindirilmedi. Aslında, bu yarı askeri yasa ve baskı, sınıf diktatörlüğünün, sermayesinin kârlılığı tehdit edildiğinde “adalet” ve “hukukun üstünlüğü” gibi liberal maskelerini her zaman terk edeceğini açıkça gösterdi. Devletin bu büyük çaplı müdahalesi, egemen sınıfın yapmaya istekli ve muktedir olduğunu gösterdiği, işçilerin artık kapitalist devletin baskıcı politikalarına karşı mücadeleci bir şekilde sokaklara döküldüğü her yerde beklemesi gereken, iyi hesaplanmış bir tepkiydi. Bu güç gösterisi, işçileri daha da disipline etmek, moralini bozmak ve birikimin değişen ihtiyaçlarına göre harcanabilir ücretli kölelerini yeniden yerleştirmek içindir; ancak bu yükselişte, gelecekteki gelişmelerin ve işçilerin savunma mücadelesinin olgunlaşmasının potansiyelini gösteren enerjik bir kıvılcım görmeliyiz.

Kapitalizmin derinleşen krizi, sermaye rejimini ücretli emekten artı değerın sömürülmesini yoğunlaştırmaya zorluyor ve göçmenler gibi işçi sınıfının en savunmasız kesimlerini, kendi aralarında örgütlenme yeteneklerini acımasızca ezerek aşırı sömürü koşullarına indiriyor. Bu vahşeti yönetmek için burjuva devlet, sermaye birikiminin silahlı koruyucusu olarak tarihsel rolüne uygun olarak, zorlayıcı güç aygıtını seferber ediyor. Bu nedenle, sömürülen göçmen işçiler, bu saldırıları durdurmak için güçlerini birleştirerek ortak grev eylemlerine geçmek için işçi kitlelerinin daha geniş

sınıf dayanışmasına çaresizce ihtiyaç duymaktadır. Bu saldırılar sadece göçmenlere yönelik saldırılar değil, işçi kitlelerinin giderek daha büyük bir yoksullaşma ve sömürüye sürüklendiği bir ortamda, kendini ve mülkiyet rejimini savunmak için örgütlenmeye niyetli kapitalist devletin sahne hazırlamasına yol açan, tüm işçi sınıfına yönelik bir saldırdır.

Sokaklarda patlak veren kendiliğinden proleter tepkiler, burjuva devletin baskıcı faaliyetlerini bir süreliğine bozmuş ve sosyal barışın görünüşünü parçalamış olsa da, bu tür protestolar, sermayenin artı değerden oluşan yaşam kaynağını elinden almak, düşmanı işçilerin taleplerinde gerçek tavizler vermeye zorlamak ve bir süreliğine kâr birikimini azaltmak için açık grevlere dönüşmelidir. Sokak ayaklanmaları ve protestolar tek başlarına zafer kazanamazlar.

Proletaryanın Göçmen Yüzü

Kaçak göçmen işçiler, Amerika Birleşik Devletleri'nde işçi sınıfının en sömürülen kesimidir. Uzun, düşük ücretli ve fiziksel olarak zorlu işlerde yoğunlaşan bu işçiler, sermayenin işleyişi için vazgeçilmezler, ancak en temel sosyal korumalardan bile mahrumdurlar. Yasal açıdan güvencesiz olmaları, işverenler tarafından yetkililere ihbar edilme korkusuyla sürekli çalışmaya zorlanmaları için kasıtlı olarak uygulanan bir sınıf disiplini mekanizmasıdır. ICE baskınları ve süresiz gözaltı korkusu, grevlere karşı baskıcı ve önleyici bir araç olarak işlev görür, toplu eylemleri engeller ve ücretleri düşük tutar.

Sermayenin kârlılık krizi derinleştikçe, burjuvazi işçi sınıfını yönetmek için teröre başvurmaktadır. Sınır dışı etme kampanyaları, baskınlar ve gözaltılar, tarım, inşaat ve konaklama sektörlerinde işgücünün büyük bir bölümünü oluşturan belgesiz göçmenleri tamamen ortadan kaldırmayı değil, işçi sınıfının bu kesiminin ortak savunması için açıkça örgütlenmesini engellemeyi ve sermayenin ücretli emek ihtiyacına göre

nispi büyüklüğünü azaltmayı amaçlamaktadır. New York'ta tarım işçileri sendika liderlerinin tutuklanması, Tacoma'da bir göçmen sendikacının gözaltına alınması ve "Gönderene İade" gibi operasyonlarla göçmen mahallelerinin hedef alınması, göçmen işçilerin saflarına korku salarak ve mevcut sendika yapılarına saldırarak onlardan daha fazla artı değer elde etme çabasının bir parçasıdır.

Acil İhtiyaçları Savunmak İçin Örgütlenin

İnsani normlara başvurmak, göçmen işçileri, şiddetli zorlama ile karşıladığı sömürücü ihtiyaçlarından sermayenin elinden kurtaramaz. Sınır dışı etme kampanyalarının yoğunlaşması ve sendika örgütçülerinin tutuklanması yaygın bir zulümdür ve sermayenin karşı karşıya olduğu yaklaşan krize verdiği yanıtlardan sadece biridir. "İnsan hakları", yasal reformlar veya sınıflar arası koalisyonlara başvurma girişimleri, çatışmanın gerçek doğasını gizlemek ve işçi sınıfını görevlerinden uzaklaştırarak çıkmaz sokaklara sürüklemek için hizmet eder.

Yasama stratejileri ve sol burjuva partilerin sempatisine başvurmak, proletarya gücünü burjuva düzenine bağlayarak onu etkisiz hale getirir. Sermayenin diktatörlüğü, hapishaneleri, orduları ve yasalarıyla desteklenerek ayakta kaldığı sürece, kazanılan her reform geçici, her yasal koruma geri alınabilir. Göçmen proletarya, nihayetinde işçi sınıfının tüm kesimlerini etkileyecek bir baskı dalgasının ön cephesindedir.

Mevcut saldırılar, sınır dışı edilmeler, hapis cezaları, şehirlerdeki sıkıyönetim, daha ciddi krizlerin, yani ekonomik çöküşün ve emperyalistler arası savaşın ön hazırlıklarıdır. Bu bağlamda, yerli ve göçmen işçileri birleştiren, sınıfsal temelli sendikal örgütlenme, gerçek bir savunma yolu sunabilir.

Proleter öfkenin olumlu bir ifadesi olarak karşılanması gereken kendiliğinden ayaklanmalar olduğunda, işçi

sınıfı bunları mümkün olduğunca yaygın bir grev hareketine dönüştürmeye çalışmalıdır.

Göçmen işçilerin sınır dışı edilmesi ve sendika militanlarının tutuklanması amacıyla işyerlerine yapılan baskılara yanıt olarak, Enternasyonal Komünist Partisi tüm işçileri sınıf-sendika hareketini örgütlemeye ve işyerlerinde ve bölgelerinde grev silahını kullanmaya çağırıyor.

Los Angeles'ta, yeterince olgun ve güçlü bir sınıf temelli sendikal hareket olsaydı, baskılara ayaklanmayı destekleyen genel grevle karşılık verilmeliydi. Biz komünistler bu hedef için mücadele ediyoruz ve sınıf temelli sendikacılığın tüm militanlarını birleşmeye ve mücadeleye çağırıyoruz. Yerleşik sendikaların dışında kalan işçiler, bu tür ayaklanmaların ortasında bölgesel meclisler ve konseyler kurmak için çalışmalı, geniş işçi kesimlerinin kolektif emek gücünü, sermayenin artı değer sömürüsünün organlarını geçici de olsa durdurabilecek ve devleti işçilerin sınır dışı edilmelerin sona erdirilmesi taleplerine boyun eğmeye zorlayabilecek genel ekonomik eyleme örgütlemek için çalışmalıdır.

Polisle savaşmak için sokaklara dökülen genç proleterler, işçi hareketinin büyük gücünü keşfetmelidir ve sınıf temelli sendikal hareket, grev silahını kullanmak için bir kez daha genç proletaryanın hayati güçlerinden yararlanmalıdır.

Yerel direniş, parlamenter değişiklikleri değil, işçi sınıfının somut hedeflerini amaçlayan, mücadelede sertleşmiş ulusal ve uluslararası sınıf temelli bir sendikaya yol açmalıdır: özellikle en düşük ücretliler için önemli ücret artışları; ücret kaybı olmadan çalışma gününün kısaltılması; patronlar ve onların devletinin pahasına işten atılan işçilere tam ücret. "Ulusal dayanışma"yı reddediyor ve işçi sınıfının kazanabileceği tek bayrak olan proleter enternasyonalizmin bayrağını yükseltiyoruz.

İşçiler dikkat!

EKP Los Angeles Bildirisi

Yaşam standartlarımıza yönelik saldırılar, faal süper sömürü ve göçmen sınıf kardeşlerimizin sınır dışı edilmeleri karşısında, sendikalarımız ve işyerlerimizde genel grev eylemine yönelik bir mücadeleyle birleştirilmesi gereken eylem ve direniş yolunu seçtiniz! İsyanlar ve protestolar büyük bir ilk adımdır, ancak grevler ve daha güçlü işçi örgütleri olmadan başarısızlığa mahkumdurlar. Dikkatli olun! Burjuvazi, kendi amaçlarına hizmet etmek ve bu acımasız saldırıları üreten sistemi, yani kapitalizmi güçlendirmek için sizin gerçek proleter öfkenizi kendi lehine kullanmaya çalışıyor.

Mücadele için fedakarca ortaya koyduğunuz güzel irade boşa gitmesin!

Demokrasi ve faşizm, kapitalist sistemin birbirini güçlendiren ve birbirine bağımlı iki yüzüdür. Liberal demokrasi, kaçınılmaz toplumsal krizin hafif olduğu dönemlerde kapitalistlerin sınıf diktatörlüğünün istikrarlı biçimidir, faşizm ise aynı sınıfın iktidarda olduğu, ancak kriz dönemlerinde kapitalizmi sürdürmek için iktidarın merkezileştirildiği ve devlet şiddetinin dışı doğru genişlediği biçimidir.

Anayasası, Haklar Bildirgesi, mahkemeleri, yasaları ve parlamentoları ile burjuva devleti “bizim” değildir ve asla bizim olmayacaktır, çünkü bu kurumlar burjuvazinin proletaryayı vahşice sömürmesini savunmak ve uygulamak için vardır. Burjuva devletinde savunulacak hiçbir şey yoktur! Ne demokrasi, ne bir zamanlar tarihsel olarak büyük olan Anayasa, ne de burjuva hukukun üstünlüğü! Burjuvazi her türlü “vazgeçilmez hak”ları (insani, medeni, tabii vb.) ilan eder, ancak bunlar tamamen yalandır ve ayrışma, rekabet ve mülkiyete dayandıkları için size hiçbir fayda sağlamazlar. Los Angeles’ta son zamanlarda patlak veren proleter öfke, devletin

varlığını tehdit eden ayaklanmaları bastırmak için kendi yasalarını çiğnemesinin gerekliliğini kanıtlamaktadır.

Burjuvaziye göre, özgürlük, kâr için ücretli emekçileri sömürme özgürlüğü ve eşitlik, eşit olmayan güçlerin olduğu bir pazarda insanların biçimsel yasal eşitliği anlamına gelir. Burjuvazi ve uşakları, sadece sesinizi duyurarak ve Demokrat ya da Cumhuriyetçi politikacılara başvurarak değişimin gerçekleşeceğini size inandırmaya çalışacaklar, ama gerçek bundan daha uzak olamaz!

ICE’nin (Göç ve Gümrük İdaresi), polisin ortadan kaldırılması, veya diğer temel toplumsal değişimler uluslararası bir işçi devrimi olmadan gerçekçi değildir. Proletarya, ücretlerde radikal artışlar, çalışma saatlerinin azaltılması, daha iyi çalışma koşulları ve sadece sektörler ve sendikalar arasında değil, ırk ayrımlarının ötesine geçen anlamlı dayanışmanın genişletilmesi için mücadelesini sürdürmelidir. Böylece, ülkedeki göçmen işçiler de dahil olmak üzere, aramızdaki en çok sömürülenleri fiili olarak savunmak için uluslararası kapasitemizi artırabiliriz. Bu, işçi sendikaları veya koordinasyonları içinde örgütlenmek ve patronlarla ve devletle işbirliği içinde olan sendika liderliğine karşı sınıf sendikacılığı için mücadele etmek anlamına gelir. Böylece, herhangi bir işçi işyerinde ICE tarafından tutuklanırsa, sendika derhal şehir çapında genel grev çağrısı yapabilir.

Bunun için, Los Angeles’ta gördüğümüzün on katı kadar sayı ve barbarca bir yürek coşkusu ve kapitalizme karşı savaşta Enternasyonal Komünist Partisi’nin önderliğinde, tüm bölünmelerin ötesinde bir sınıf sendikalizm hareketinde birleşmiş işçiler gerekecektir. Gerçek kurtuluş, ancak ücretli emek, para, meta üretimi ve devletin ortadan kaldırılmasıyla proletarya diktatörlüğünün ve dünya komünizminin kurulmasıyla sağlanabilir.

El Salvador Adlı Mega Hapishane ve Göçmen İşçi Disiplini

El Salvador'da yasal olarak onaylanmış bir “olağanüstü hal” kapsamında inşa edilen devasa yeni hapishaneler, burjuva iktidarının daha da çıplak bir örneğidir. Burada devlet, muhalefeti bastırmak ve halkı kontrol etmek için kullandığı gücü “olağanüstü hal” gerekçesiyle meşrulaştırmıştır. Bir yıl önce 100.000'den fazla Salvadorlu (nüfusun %1,6'sı) hiçbir kanıt veya mantıklı bir süreç ve açıklama olmaksızın gözaltına alınmıştır.

Tahminen 109.000 kişi hapishanelerde tutuluyor ve bu hapishaneler sadece 70.000 kişi kapasiteli olduğu için aşırı kalabalık. Bukele yönetimi, kısmen ABD'nin ülkeye uyguladığı yaptırımlar nedeniyle, resmi olarak yönetim ve önceki yönetimlerin çete liderleriyle yaptığı müzakerelerin sonucu olarak, bu hapishaneleri ayırım gözetmeksizin doldurmak için “teşvik edildi”. Bu yaptırımların ardından acımasız diktatörlük baskısı başladı ve çete üyeleri ile sıradan işçiler, kotayı doldurmak için ayırım gözetmeksizin hapse atıldı.

Mara Salvatrucha (MS-13) çetesi, 1980'lerde ABD'nin Los Angeles kentinde, El Salvador'daki iç savaştan kaçan Salvadorlu mülteciler arasında ortaya çıktı. İç savaş, ABD ve Sovyet bloğu arasındaki emperyalist mücadeleden doğmuştu. ABD tarafında, ABD destekli El Salvador hükümeti, diğer tarafta ise Sovyet bloğu ile ittifak halindeki Küba ve Nikaragua'dan destek alan solcu gerillalar olan Ulusal Kurtuluş Cephesi vardı. Çatışma nihayet sona erdiğinde, ülke hala savaşın etkilerinden kurtulamamıştı ve MS-13 çete üyeleri ülkelerine geri gönderildi. Bu toplu sınır dışı etme ve emperyalist savaşın yol açtığı ekonomik ve siyasi istikrarsızlık, El Salvador'da çetenin patlamasına yol açtı ve çete toplumun her kesimine derinlemesine nüfuz etti. Bugün çeteler, Amerika kıtasındaki uluslararası proletaryayı disipline etmek için bir

bahane olarak kullanılıyor ve El Salvador, daha büyük emperyal düzen içinde itaatkar rolünü oynayan El Salvador burjuvazisinin çıkarlarına hizmet eden bir ABD hapishane kolonisi haline geliyor.

Sınır dışı edilen göçmenlerin tutulduğu, “Terörizm Hapishanesi” (CECOT) olarak bilinen El Salvador'un kötü şöhretli hapishanesindeki koşullar arasında “sistemik fiziksel dayak, işkence, kasıtlı olarak yiyecek, su, giyecek ve sağlık hizmetlerinden mahrum bırakma” yer almaktadır ve bu koşullar resmi olarak en az 368 kişinin ölümüne yol açmıştır. Dışarıdan erişim, ister avukat ister aile olsun, yasaklanmıştır ve çete bağlantısı olmayan 3.300'den fazla çocuk işkenceye ve insanlık dışı koşullara maruz kalmıştır.

Tecoluca'da bulunan devasa bir hapishane olan Terörizm Hapishanesi (CECOT), Ocak 2023'te açılmıştı ve başlangıçta 40.000 mahkum kapasitesine sahipti. Yaklaşık 100 milyon dolarlık maliyetinin büyük bir kısmı Salvador hükümetinin kamu fonlarından karşılanırken, bir kısmı da ABD hükümetiyle, ABD'nin sınır dışı etme gerekçesi olarak gösterdiği çete üyeleri de dahil olmak üzere sınır dışı edilen göçmenleri barındırmak için yapılan 6 milyon dolarlık anlaşmadan sağlandı.

Bu tesislerin kurulmasından bu yana işçiler üzerinde etkisi, sermayede bir miktar artış ve bunun sonucunda istihdamın artması oldu, ancak bu işler güvencesiz koşullarda, düşük ücretlerle ve sınırlı sosyal korumayla yapılıyor ve nüfusun büyük bir kısmı hala yoksulluk içinde ve yurt dışından gelen havalelere bağımlı durumda. Ayrıca, ülke “olağanüstü hal” altında olduğundan, işçiler keyfi tutuklamalara ve kötüleşen işçi haklarına maruz kalıyor ve genel olarak korku içinde yaşıyor.

ABD hükümet yetkilileri, halihazırda ölümcül olan ICE'nin yurt içi tesislerinden daha da az “denetime” tabi olan uluslararası göçmen gözaltı tesisleri

sisteminin genişletilmesi için 20'ye yakın ülkeyle müzakereler yürütüyor.

Artık neredeyse hiç saygı görmeyen eski bir burjuva duygusu olan “insanların eşitliği”nden bahsetmek, binlerce insanın adil yargılanmadan ve yaygın suistimallere maruz kalarak bir hapishane sistemine kaybolduğu bir durumda acı bir şaka.

Acımasızlıklarına rağmen, ABD hapishaneleri ve ICE gözaltı merkezleri, göçmen işçileri işyerlerinde taviz talep etmekten caydırmak için yeterince korkutucu görülüyor. Bu nedenle, ABD burjuvazisi ve siyasi yönetimi, işçileri daha da korkutup itaat etmeye zorlamak için etkili bir taktik olarak bu işçileri ve diğerlerini daha korkunç hapishanelerde tutmak için para ödemeye hazır.

Tarihi analiz edenler için bu elbette yeni bir durum değil, zira şu anda göçmen gözaltı merkezi olarak genişletilmesi önerilen Guantanamo Körfezi'nin devam eden faaliyetlerini kolayca hatırlayabiliriz.

Guantanamo ve benzerleri, elbette Irak savaşı sırasında sadistçe işkence ve ölüm yerleri olarak ün kazandılar. Bunların resmi varlık nedeni ‘teröristlerden’ bilgi almak olsa da, gerçek varlık nedenleri, ABD'nin “düşman savaşçı” ülkelerin yerli proletaryasını ve ABD'nin kendi yerli proletaryasını tamamen korkutmaktı. Bu tesisler bugün hala faaliyettedir ve “terörle savaş”ın tutsakları hala bu yerlerde esir tutulmaktadır. Önceki yönetimler tarafından Terörle Savaş kapsamında başlatılan bu uygulama, göçmen işçilerin gözaltını da kapsayacak şekilde genişletildi ve terörle en ufak bir bağlantı bile gösterilmeden bu işlemin yapılmasına ilişkin yasal bir emsal oluşturuldu, böylece işçileri “yasal olarak” terörize etmenin daha fazla yolu açıldı.

Ancak bu da yeni bir durum değildir, zira 2. Dünya Savaşı sırasında Japonların toplama kamplarına kapatılması, iç savaş öncesinde ve sonrasında siyah işçilere, kölelere ve eski kölelere karşı uygulanan

kölecilik sistemi ve sistematik devlet ve özel terör ve baskı, 1921'deki Palmer Baskınları, 1940'lar ve 1950'lerdeki anti-komünizm ve işçilerin kanunlar karşısında her gün maruz kaldığı sayısız suistimal hala hatıralardadır.

Gaddar Burjuva Hukuku ve Eşitliği Şakası

Kapitalist basın sivil, insan ve hatta ulusal “haklardan” bahseder. Aynı zamanda mükemmel faşist diktatörlükler olan ABD gibi mükemmel demokrasilerde, proletaryanın, Anayasa, Haklar Bildirgesi ve Anayasa Değişiklikleri gibi yasal belgelerin incelenmesiyle küçük yaşlardan itibaren sahte bir güvenlik duygusuyla beyin yıkanır, oysa proleterlerin günlük yaşamı, bu belgelerde ifade edilen burjuva hukuk laflarının temel varsayımlarıyla çelişir. Burjuvazi için “yasa”, sermayenin ihtiyaçlarına göre saygı gösterilen ve çiğnenen bir olgudur ve nihayetinde sınıf egemenliğinin silahlarından biri olarak kullanılır.

Sınıf sömürüsünün acımasız gerçekliği ve bir ulus içindeki bireyler arasında ya da sermaye ve üretim araçlarının özel mülkiyet sistemi altında ulus devletler arasında “eşitlik” kavramının maddi olarak imkansız doğası, egemen sınıfın, sınıflı bir toplumda farklı sınıflardaki bireyler arasında eşitlik olabileceği fikrini sürdürmek için uydurduğu kurgulara bir örnektir.

Burjuva hukuku çok esnek bir olgudur ve burjuvazi tarafından çiğnendiğinde bile gündemden düşmez. Tarihsel olarak, kendi dönemlerinin ilerici sınıfının çıkarlarını kodlayarak, özel mülkiyet ve eşit haklar kuralını diktatörce meşruiyetle kutsallaştırarak, ilkel birikimin tamamlanmasına ve sermayenin nihai olarak tekelci ve emperyalist aşamasına genişlemesine yol açarak ilerici bir rol oynamış olsa da, haklar her zaman birçok farklı maddeyle askıya alınabilirdi ve uzun bir süre boyunca nüfusun çoğunluğu için kağıt üzerinde bile geçerli değildi, çünkü başından beri açıkça

burjuvazinin çıplak egemenliği olduğu açıktı.

Kapitalizm, soyluların açık ayrıcalıklarının feodal kalıntılarını ortadan kaldırarak, eşitliği, işverenlerin işçilerin emeğini sömürmesi için en uygun koşulları yaratan bir şey olarak sundu. Bu, ücretler ve ABD'nin tarihsel örneğinde olduğu gibi, kölecilik ve genel olarak işçi sınıfının teri ve kanıyla artı değerın acımasızca sömürülmesi için mükemmel bir yasal çerçeve oluşturur.

Yasadışı gözaltılar ve “hakların” askıya alınması da, ulusal güvenliği tehdit ettiği veya federal yasaların uygulanmasını engellediği gerekçesiyle ‘yasal’ olarak gerekçelendirilmektedir. Bu, ulusal güvenliği ve terör eylemlerini korumak amacıyla çıkarılan terörle mücadele yasası Patriot Act (Vatanseverlik Kanunu) döneminde de “yasal” olarak gerekçelendirilmişti.

Ama ulusal güvenlik, burjuvazinin egemenliğini güvence altına almaktan başka nedir ki? Yasanın bize açıkça söylediği şey, göçmenlerin korku içinde yaşamaları, herhangi bir talepte bulunmamaları, ücret talepleri bir yana, sokaklarda mücadele etmeyi hayal bile etmemeleri gerektiğidir, aksi takdirde yerel ordu ve kolluk kuvvetlerinin tüm gücü onlara karşı kullanılır.

Sermayenin karşı karşıya olduğu kriz şu anda o kadar şiddetli ki, uygun olmadığında, bu yasal düzenlemeler de gerektiğinde atlatılabilir ve atlatılacaktır.

Eisenhower yönetiminin uymayı seçtiği 1878 tarihli Posse Comitatus Yasası, örneğin mevcut yönetimin ABD Deniz Piyadeleri'ni kullanmasıyla artık uygulanmamaktadır. Yargıçlara ve politikacılara yönelik tehditleri ve tutuklamaları uygulamak için federal kolluk kuvvetlerinin ve ordunun kullanılması, bir kez daha, kâr tehdit edildiğinde sermayenin tüm eski geleneklerini ayaklar altına alacağını göstermektedir.

Marx'ın “Yahudi Sorunu Üzerine” adlı eserinde yazdığı gibi:

“Her şeyden önce, yurttaş haklarından farklı olan insan hakları olarak adlandırılan sözde hakların, sivil toplumun bir üyesinin haklarından, yani egoist insanın, diğer insanlardan ve toplumdaki ayrılmış insanın haklarından başka bir şey olmadığını belirtmek isteriz. ... İnsanın özgürlüğe hakkı, insanın insanla olan ilişkisine değil, insanın insandan ayrılmasına dayanır. Bu, bu ayrılmanın hakkı, kendi içine kapanmış, kısıtlanmış bireyin hakkıdır. İnsanın özgürlüğe hakkının pratik uygulaması, insanın özel mülkiyet hakkıdır... Bu nedenle, insanın özel mülkiyet hakkı, kendi mülkünü kullanma ve kendi iradesine göre tasarruf etme hakkıdır... diğer insanları dikkate almadan, toplumdaki bağımsız olarak, kendi çıkarını koruma hakkıdır. Bu bireysel özgürlük ve onun uygulaması, sivil toplumun temelini oluşturur. Her insanın diğer insanlarda kendi özgürlüğünün gerçekleşmesini değil, ona engel olan bir bariyer görmesini sağlar.”

Bireysel “yasal eşitlik” yalnızca egemen sınıfa bireysel olarak fayda sağlayan bir çelişki ise, “devletlerin yasal eşitliği” de küresel sahnede oynanan bir tiyatrodur. Tıpkı sosyal sınıflar arasında hukuku uygulamanın tek yolunun kaba kuvvet olması gibi, devletler arasındaki tek hukuk da savaşın gücüdür. Milliyetler Cemiyeti gibi, kapitalist devletlerin ortak sömürsünü koordine etmek için kurulan Birleşmiş Milletler, “dünya tüzükleri” ve “veto hakkı”nı kullanarak sermayenin egemenliğini ilerletecek ve kapitalizmin kâr oranını artırma dürtüsünün insanlığı sürüklediği devam eden çatışmaları veya bir sonraki dünya savaşını durdurmak için hiçbir şey yapamayacak ve yapmayacaktır.

Proletarya için “eşitlik” talebi, sermaye sahipleri ve genel olarak mülk sahipleri sınıfına karşı mücadele etmekten, sınıfların ve ücret sisteminin, paranın ve artı değerın sömürülmesinin ortadan kaldırılmasından

başka bir şey gerektirmez. Bu da, 'insan' ve "medeni" haklar gibi kurgular ve genel olarak burjuva hukukun üstünlüğüne karşı mücadele etmek anlamına gelir.

Suudi Arabistan'ın Haraçlarıyla Finanse Edilen ABD Büyük Güzel Yasa Tasarısı

16 Mayıs 2025'te Moody's, ABD'nin ülke kredi notunu AAA'dan AA'ya düşüren son büyük derecelendirme kuruluşu oldu. Bu hamle, Temsilciler Meclisi'nin 1 trilyon dolarlık "Büyük Güzel Yasa"yı kabul etmesiyle tetiklendi. Bu geniş kapsamlı paket, on yıl içinde ulusal borca 2,4 ila 3,8 trilyon dolar ekleyecek ve 2035 yılına kadar federal bütçe açığını GSYİH'nin yaklaşık %9'una çıkaracak. Bu gelişmelerin ardından, Başkan Trump Mayıs 2025'te Suudi Arabistan'ı ziyaret etti ve Suudi Kamu Yatırım Fonu'ndan, ABD'nin savunma, yapay zeka ve altyapı alanlarında toplam 600 milyar dolarlık taahhüdünün bir parçası olarak 12 milyar dolarlık taahhüt aldı. Bu taahhütler arasında rekor düzeyde 142 milyar dolarlık silah anlaşması da yer alıyor. Trump, bu anlaşmaların "GSYİH'yi artıracak" ve böylece ABD'nin borç oranını iyileştireceğini iddia ederek, kongrede harcama tasarısının kabul edilmesini sağlamak için güveni güçlendirmeye çalıştı. Birikimin sınırlarına ulaşan Amerikan finans sermayesi, spekülasyonun cam evinde "tüketici güvenini" sağlamak için borçlarını artırmaya devam etmek amacıyla görünüşünü ve gücünü korumak için çalışmak zorundadır. Böylece, büyüyen hayali sermayesini desteklemek için kontrolü altında kalan tek şeyi sunabilir: ordusu, para birimi ve isyanın nereden ortaya çıkarsa çıkarsa onu ezme isteği.

Burjuva Devlet Kemer Sıkıyor

Kongrede "vergi indirimi" retoriğinin ardında, sözde "Büyük Güzel Yasa Tasarısı", ABD sermayesinin, rezerv ordusunu disipline etmek ve finanse etmek için gerekli olan devlet kurumlarının unsurlarını ortadan kaldırarak, fonlarını artan savaş üretimine

yönlendirmek ve bu kitleyi disipline etmek için artık kullanılması gereken fonları orduya aktarmak için çaresizce attığı bir adımdır. Yasa tasarısı, 2017'deki vergi indirimlerini kalıcı hale getiriyor ve halen var olan minik devlet sosyal yardım programlarını kesiyor. İşsizlik yardımları için çalışma şartları ve daha sıkı doğrulama getiriyor. 2034 yılına kadar 8-10 milyon kişinin Medicaid'den çıkarılması bekleniyor. Aynı zamanda, ABD Çin'in kontrolündeki elektrikli araç tedarik zincirinden koparken, yeşil enerji sübvansiyonları da kaldırılıyor. Yapay zeka sermayesine eyalet düzeyinde düzenlemelerden on yıl muafiyet tanınmaktadır. Aynı zamanda, askeri genişlemeye 150 milyar dolar ve sınır güvenliğine 70 milyar dolar ek kaynak ayrılması, proleter sömürden alınanların proleter baskıya yönlendirildiğini teyit etmektedir.

Fonların yeniden tahsisi, kapitalist kriz yönetiminin klasik seyrini izliyor: emek yeniden üretimine yönelik verimsiz harcamalardan çekilme ve zorlama ve savaş araçlarına yönelik harcamaları artırma. Sosyal programlar, sermayenin artık işçi kitlelerini satın almaya ihtiyacı olmadığı için değil, eskisi gibi bunu karşılayamadığı için kesiliyor. Bütçede silah sistemleri, sınır tahkimatı ve polis militarizasyonuna ayrılan payların artırılması, dış tehditlere yanıt değil, sermayenin kendi iç ekonomik çelişkileriyle mücadele etmek için savaş sanayisine yatırım yaparak kâr marjlarını korumaya çalışmasına ve insanlığı yoksulluk ve emekten kurtarabilecek gerçek kullanım değerlerinin bolluğunu kısıtlayarak ücretli emek için sosyal temeli sürdürmeye çalışmasına yanıt niteliğindedir. Böylece aç bir çocuğa verilmeyen her dolar, giderek bir insansız hava aracına, bir gözetleme noktasına veya beton bir hücreye dönüştürülüyor.

ABD Finansmanı ve Güvenilir Suudi Haraçları

Bu bağlamda Trump'ın heyeti, Suudi Veliaht Prensi Muhammed bin Selman ve Suudi monarşisinin ve petrol tekelinin ekonomi organlarının başkanlarıyla görüşmek üzere Riyad'a gitti. Basında bir yatırım diyalogu olarak sunulan Riyad zirvesi, gerçekte Suudi emperyalizminin ABD finansına tabi olmasının devamıydı. ABD emperyalizmi, böl ve yönet politikasını uygularken, Suudi petrol fazlasının kontrolü karşılığında ABD'nin güvenlik garantileri verilmesi şeklinde. Ve eski petro-dolar sisteminin ekonomik temelini çöküşüne karşı koymak için “güvenlik garantilerini” kullanarak rakiplerini parçalamak ve bağımlılarını boyun eğdirmek. Amerikan heyeti diplomatlardan değil, finans sermayesinin birikim teknisyenlerinden oluşuyordu: Elon Musk (Tesla, SpaceX), Sam Altman (OpenAI), Larry Fink (BlackRock), Andy Jassy (Amazon) ile DataVolt, Nvidia, AMD, Citigroup, Palantir ve diğerlerinin liderleri, Suudi monarşisinden savunma, enerji, yapay zeka ve lojistik alanlarında dağıtılmak üzere 600 milyar dolarlık sermaye taahhüdü aldı. Ortaklık kisvesi altında gerçekleştirilen bu transfer, emperyal düzenin uygulanması için yapılan bir ödemeydi: petrol yollarının korunması, Yemen'deki isyanın bastırılması ve Körfez sermayesinin ABD askeri-sanayi kompleksine entegrasyonunun sürdürülmesi. Bu, devletler arası bir anlaşma değil, dünya burjuvazisinin fraksiyonları arasında, başkalarının emeğini ve kanını aralarında paylaşmak için yapılan bir uzlaşmaydı.

Riyad'da resmileştirilen ve itiraz edilmeden kabul edilen Suudi talebi açtı: Kızıldeniz ticaretine yönelik Husi tehdidinin etkisiz hale getirilmesi. Zirveye giden haftalarda, Amerikan savaş gemileri Bab el-Mandeb boğazındaki varlıklarını yoğunlaştırdı, insansız hava aracı saldırıları yeniden başladı ve Suudi-ABD ortak operasyonları Yemen altyapısını hedef aldı. Bu eylemler sadece askeri stratejiler değil, emperyalist

boyun eğmenin sözleşmeye dayalı olarak uygulanmasıdır. Suudi sermayesi Washington'a teslim edilir; karşılığında Washington, finans bloğu içindeki küresel dolaşımı kesintiye uğratan unsurları ortadan kaldırmak için ateş gücü sağlar. Gazze, İsrail veya Los Angeles'taki proleterler gibi, kendi burjuva partileri tarafından ezilen Yemen proleterleri, tek bir mantığı tanıyan bir sistemin altında ezilmiş bulurlar: kesintisiz değer artışı.

Bireylere Karşı, Türe Doğru

Komünist olmak, daha iyi bir insan olmak değildir, burjuva anlamıyla “insan” olmayı tamamen bırakmaktır. Bugün bildiğimiz birey ve onun “kişiliği”, ebedi bir öz değil, özel mülkiyet, meta değişimi ve türün kapitalist pazarda emek gücünün nesneleştirilmesi ve satışı için izole benliklere parçalanmasıyla birlikte ortaya çıkan tarihsel bir üründür. Marx'ın 1844 Elyazmalarında yazdığı gibi, “İnsan türsel bir varlıktır... çünkü kendini gerçek, yaşayan bir tür olarak görür; çünkü kendini evrensel ve dolayısıyla özgür bir varlık olarak görür”. Ancak kapitalizm altında insan, doğasından, diğerlerinden ve bedeninden koparılmış, psikolojik bir kabuğa hapsolmuş bir hukuki özneye indirgenmiştir.

Marx'ın bireycilik karşıtı ve materyalist natüralizmi, insan tarihinin, doğa tarihi gibi, bireysel iradeyle değil, kişisel olmayan maddi süreçlerle geliştiği anlayışından kaynaklanır. 1860'da Engels'e yazdığı gibi, “Darwin'in kitabı çok önemlidir ve tarihsel sınıf mücadelesinin doğa bilimi temelini oluşturur”, türlerin ve toplumun evriminin kişisel irade ötesinde fiziksel yasalara göre gerçekleştiğini onaylar. Bugün, artan ampirik kanıtlar bunu doğrulamaktadır: burjuva sinirbilim bile, egemen, metafizik bir benliğin kurgusu olduğunu giderek daha fazla ortaya koymaktadır. Sinirbilimci Michael Gazzaniga, “Her şeyin bir araya geldiği tek bir beyin merkezi yoktur” diye yazmaktadır. “Bunun

yerine, sol beyin, zaten gerçekleşmiş davranışları ve duyguları sonradan yorumlayarak bir birlik yanılması yaratır” (Who’s in Charge?, 2011). Zihin kendi içinde kapalı değildir, sonradan oluşmuştur, sosyal olarak inşa edilmiştir ve maddi olarak dağınıktır. Ancak, tutarlı ve istikrarlı bir bireysel benlik kurgusu ne olursa olsun, bu, sömürülen işçilerin kabul etmeye ve uymaya zorlandıkları, ölçülemez bir sosyal ıstırap ve sefaletle yol açan bir toplumsal gerçektir.

Nörobilimci Antonio Damasio şöyle diyor: “Zihin sadece beyinde değildir, bedenle de bütünleşmiştir. Zihin, bedenin iç kısmı, organizmanın motor sistemi ve dış dünya arasındaki etkileşimden doğar” (The Feeling of What Happens, 1999). Düşünce, maddi olmayan bir işlev değil, nefes, sindirim, hareket ve hormonal düzenlemenin bir ürünüdür. Kararlar, iradeye bağlı egemen eylemler değil, tarih ve sınıf mücadelesinin travmalarıyla şekillenen nörokimyasal tepkilerdir. Ruh, ego, modern öznenin iç yaşamı, sermaye tarafından çarpıtılmış sinir sisteminden ibarettir.

“İnsan zihni, sosyal deneyimlerle şekillenen, çoğu zaman birbiriyle rekabet halindeki çok sayıda sinir ağının birleşimidir” (The Tell-Tale Brain, 2010). Bu fiziksel ve organik ağlar dil, emek ve toplumsal yeniden üretimden ortaya çıkar. Bunlar özel fenomenler veya sihir değildir; tarihsel ve biyolojiktir. Frans de Waal’ın primatlarda empati üzerine yaptığı çalışmalar ve Sarah Brosnan’ın eşitsizlikten kaçınma üzerine yaptığı araştırmalar, toplumsal karşılıklılığın ahlaki kurgular değil, primat ailesinin evrimleşmiş içgüdüleri olduğunu ortaya koymaktadır. Hiçbir hayvan bireysel özerklik yanılmasına sarılmaz; bu patolojiyi yalnızca kapitalizm üretir.

Bu parçalanma, sınıflı toplumda daha da yoğunlaşır. Psikolojik travma, bireysel bir kusur değil, sistemik şiddetin biyolojik kayıdır. Travma sonrası stres bozukluğu araştırmacısı Bessel van der Kolk şöyle yazıyor: “Travma, zihin ve beynin algıları yönetme

biçiminde köklü bir yeniden yapılanmaya yol açar... Sadece nasıl düşündüğümüzü ve ne düşündüğümüzü değil, düşünme kapasitemizi de değiştirir” (The Body Keeps the Score, 2014). Kronik stres, otonom sinir sistemini (kalp atış hızı, sindirim, bağışıklık) ve hatta gen ifadesini yeniden şekillendirir. Yehuda ve arkadaşlarının (2016) Yahudi soykırımından kurtulanlar üzerinde yaptıkları bir araştırma, travmanın kortizolü düzenleyen genlerde metilasyon kalıplarını değiştirdiğini göstermiştir. Biyolog Eva Jablonka şöyle açıklamaktadır: “Travma da dahil olmak üzere çevresel stres faktörleri, kalıtsal epigenetik değişikliklere yol açabilir... ekolojik taleplere yanıt olarak gelişim yollarını şekillendirebilir”. Biyolog Massimo Pigliucci eklemektedir: “Organizmalar evrimde pasif değildir; kendi yörüngelerini aktif olarak şekillendirirler.” Sermayenin şiddeti sadece ruhu deforme etmekle kalmaz, biyolojiye de kendini yazdırır.

Yine de, bu dönüşüm kapasitesi türlerin evriminin merkezinde yer alır. İnsan zihni, somutlaşmış, işbirliğine dayalı emek, alet yapımı, konuşma ve paylaşılan yaşam yoluyla evrimleşmiştir. Nörobilim, bilişin izole entelektüel görevlerde veya mekanik tekrarlamalarda değil, aktif, sosyal ortamlarda geliştiğini doğrulamaktadır. Ancak kapitalizm bu evrimsel bütünlüğü bozar. Beyni elden, zekayı bedenden, düşünceyi emekten ayırır. Zihinsel emek, ideolojik olarak sadık bir azınlığa ayrılırken, büyük çoğunluk rutin emeğe indirgenir. Egemen sınıf, entelektüel karşıtı öfkeyi körükleyerek, akademik “elit”i günah keçisi ilan ederek bunu sürdürürken, liberal düşünürler sınıfı jargon ve ahlaki görecelilikle gizemli hale getirir. Komünizmde bu bölünme ortadan kaldırılır. Emek, türün varlığının birleşik faaliyeti haline gelir: yaşamın kolektif, bilinçli yeniden üretimi.

Bilimsel araştırma bu görüşü daha da derinleştirir. Nörobilimci V.S. Ramachandran şöyle yazar: “Tek bir benlik kavramının kendisi bir yanılmalıdır. Aslında

zihin düzeyinde bile kolektif olarak işler. Zekamız bireysel beyinlerde değil, kolektif zihinde bulunur.” ... “Bireyler sadece kafataslarımızdaki bilgiye değil, başka yerlerde, bedenlerimizde, çevremizde ve özellikle diğer insanlarda depolanan bilgiye de güvenirler” diyor bilişsel bilimci Dr. Steven Sloman, The Knowledge Illusion: Why We Never Think Alone adlı kitabında. Bu iddiasını desteklemek için Sloman, bireylerin karmaşık sistemleri anlama konusunda sürekli olarak kendilerini abarttıklarını gösteren bir dizi bilişsel bilim araştırmasına atıfta bulunuyor. Araştırmacılar bu olguyu “açıklayıcı derinlik yanılsaması” olarak adlandırıyor. Bir deneyde, katılımcılar tuvalet veya fermuar gibi gündelik nesnelerin nasıl çalıştığını anladıklarından emindiler, ancak mekanizmaları ayrıntılı olarak açıklamaları istendiğinde, anlayışları hızla çöktü. Bu, “bilgi” olarak kabul ettiğimiz şeylerin çoğunun bireysel beyinde değil, araçlar, dil, kurumlar ve özellikle diğer insanlara dağılmış olduğunu ortaya koydu. Sloman, ortak yazar Philip Fernbach ile birlikte, insan bilişinin izole zihinlerde barınmadığını, paylaşılan düşüncenin ağa bağlı bir sisteminden ortaya çıktığını, yani “bilgi topluluğu” olarak adlandırdıkları şeyden ortaya çıktığını savunuyor. Böylece, burada yaklaşık 200 yıl önce ortaya atılan Marksist anti-bireyci tezin temel yönlerini ve sınıfın canlı biyolojik yaşamı içinde Partinin kolektif organının tam olarak amacını ve gerekliliğini görebiliriz.

Burjuva toplumu, suçluluk duygusunu içselleştirmemizi, kişisel kurtuluşa sarılmamızı ve yalnızlık içinde acı çekmemizi ister. Kolektif kurtuluşun yerine, ataerkil aileye dayalı romantik aşk, yasal adalet ve kişisel gelişim rehberleri sunar. “Kimseyi sevmeyi, herkesi sev” kayıtsızlık değildir; kişisel umutsuzluğa karşı kişisel olmayan bir dayanışmadır.

Komünizmde affedilecek veya kınanacak “bir” kişi olmayacak, bireysel günah ve erdem defteri kapanacaktır. Tartılacak hukuki bir ruh olmayacak,

sadece hareket halindeki tür olacak. Tüm hayvanlar gibi, insanlar da içgüdüsel sistemler tarafından şekillenir: bağlanma, korku, uyum, hepsi kolektif hayatta kalmak için evrimleşmiştir. Ancak kapitalizm, sömürüye dayanabilmemiz için bunları bastırmamızı ve egolarımızı uydurmamızı zorlar. Nörobilimci Bruce Perry'nin belirttiği gibi, travma korku tepkilerini aşırı geliştirir ve empatiyi engeller, bizi savunmacı, parçalanmış organizmalara dönüştürür. Burjuva psikolojisinin “kişilik” olarak adlandırdığı şey, çoğu zaman zarar görmüş bir türün yara izinden başka bir şey değildir.

Ancak bu savunmacı uyum, kendi olumsuzluğunu da içinde barındırır. Kriz, egonun kabuğunu kırdığında, sınıf içgüdüleri patlar. Ayaklanmanın ateşinde, sahte benlik çözülür ve proleter dayanışması yeniden ortaya çıkar — ideolojiden değil, yaşamdan. İsyanların tarihi bu örüntüyü gösterir: yaz sıcaklığında, gıda krizlerinde ve baskı altında, birey parçalanır ve içgüdüsel sınıf bedeni uyanır.

Komünist teori terapi ya da ruhsal arınma değildir. Sınıf toplumun ve onun ürettiği sahte benliğin acımasız eleştirisidir. Proletaryaya, bir dizi bireyin toplamı olarak değil, sınıf mücadelesi ve devrimci savaş yoluyla türleşme sürecinde olan bir kesim olarak hitap eder. Devrim, daha iyi bireylerin ortaya çıkması meselesi değildir; onları üreten ilişkilerin yıkılmasıdır.

Aktivizm, terapi, eğlence ve entelektüelizm geçici bir sığınak sunar, ama kaçış değildir. Felaket, kendimizi düzeltemediğimiz için değil, sermaye artık toplumsal ilişkilerini yeniden üretmediği için gelecektir. Bu kopuşta sahte benlik yok olacaktır. Ve sonrasında insanlık, bir ego sürüsü olarak değil, bir doğa gücü olarak yeniden ortaya çıkabilir. Bu, sınıfın deneyimlerinin ve derslerinin tarihsel hafızasının organı olan Partinin kolektif “beyni” tarafından yönetilecek, proletarya diktatörlüğünün kurulması ve kapitalist üretim tarzının son kalıntılarının ortadan

kaldırılması üzerine değişmez komünist programın taşıyıcısı olan tür, nihayet gerçek, maddi ve rasyonel kendini yeniden üretme yeteneğine tam olarak kavuşacaktır.

Çinli İşçiler Emperyalist Haydutluğun Ortasında Ayaklanıyor

Dünyanın iki egemen emperyalizmi arasındaki “ticaret savaşı”nın ortasında, ABD Hazine Bakanı 2025 baharında Pekin’e bir ziyaret gerçekleştirdi. Haziran başında sözde bir “ateşkes” müzakere edildi ve bunun sonucunda ABD’nin Çin’e uyguladığı gümrük vergileri, yeni Amerikan hükümetinin göreve geldiği Ocak ayından önceki seviyeden çok daha yüksek, Çin’in ise daha düşük bir seviyeye indirildi. ABD için adil şartlar elde etmek amacıyla yürütülen bu ticaret müzakereleri, gerçekte, giderek ciddiye binen bir krizle boğuşan Çin kapitalist sınıfını boyun eğdirmek için ABD finans sermayesinin uyguladığı bir silahlı diplomasiydi. Müzakerelerin ön planında, resmi Çin rejimi sendika yapısının dışında, bağımsız ve mücadeleci eylemler yürüten, köpüren bir işçi hareketi örgütlenmeye başladı. Bu hareket, gelecekte kitlesel sınıf mücadelesinin yeniden canlanmasının habercisi olabilir.

Gümrük Vergilerinin Çin'deki Ekonomik Sonuçları

2025 ortasında, %145'e ulaşan ve ardından %30 civarında sabitlenen ABD gümrük vergileri, Çin'in ihracat odaklı imalat sektöründe keskin bir daralmaya yol açtı. Resmi verilere göre, fabrika üretimi Mayıs ayında %5,8'e gerileyerek son altı ayın en zayıf seviyesine ulaştı ve ABD'ye ihracat yıllık bazda %34,5 düştü. Reuters'a göre, gümrük vergilerinin geri alınmasına rağmen sanayi sektöründe kaybedilen iş sayısı 4 ila 6 milyon arasında kalırken, ekonomistler bu ticaret önlemlerinin Çin'in yıllık GSYİH büyümesini 1,6 puan kadar azaltabileceği uyarısında bulunuyor. Aynı zamanda, ülkedeki uzun süredir devam eden emlak

krizi, genel ekonomik toparlanmayı yavaşlatmaya devam ediyor. Gayrimenkul yatırımları Ocak-Mayıs döneminde %10,7 azaldı, 70 büyük şehirde yeni ev fiyatları düştü ve satılmamış konut stoğu 391 milyon metrekareye ulaştı. Gümrük vergileriyle birlikte bu şoklar, elektronik ve tekstil sektörleri de dahil olmak üzere yaygın fabrika kapanmalarına, toplu işten çıkarmalara, maaş gecikmelerine ve özellikle Henan ve Hebei gibi çökmüş emlak piyasalarının zaten yıkıma uğradığı illerde protestoların artmasına yol açtı.

Bu bağlamda, “ticareti normalleştirme” bahanesiyle ABD Hazine Bakanı, Çin'e artık alışlagelmiş hale gelen taleplerini sundu: ABD bütçe açığını finanse etmek için ABD Hazine tahvillerinin alımının artırılması, Çin sanayi sermayesini koruyan devlet sübvansiyonlarının kaldırılması ve ulusal finansal piyasaların ABD şirketlerine zorla açılması. Çin, ABD mallarına uygulanan gümrük vergilerinin düşürülmesini ve ABD'nin Çin mallarına uyguladığı gümrük vergilerinin artırılmasını resmen kabul ederken, Mart ve Nisan aylarında başladığı ABD borçlarının satışı işlemlerini şimdilik durdurdu. EKP 15'te bildirdiğimiz gibi, bu taleplerin çerçevesini oluşturan sözde Mar-a-Lago Anlaşması, modernize edilmiş bir haraç sisteminden ve aynı eski emperyalist haydutluğun başka yollarla devam ettirilmesinden başka bir şey değildir.

Çin'de İşçilerin Mücadele Ruhunun Yükselişi

ABD ve Çin yetkilileri finans ve diplomasi hakkında konuşurken, sözlerinin ardındaki gerçek, hem ekonomik çöküş hem de böyle bir krizin Çin'in endüstriyel temellerinden bir proleter ayaklanmaya yol açma olasılığının her an baş gösterebileceği korkusuydu. Son yıllarda Çin işçi hareketi giderek faalleşmiştir. China Labor Bulletin'e göre, 2023'te 434 fabrika grevi gerçekleşti. Bu, 2022'de sadece 37 ve 2021'de sadece 66 grev gerçekleşmesine kıyasla dramatik bir artış. 2024 yılında bu eğilim artmaya devam etti ve Çin İşçi Bülteni (CLB), yılın ilk yarısında

719'u olmak üzere toplam 1.509 işçi protestosu/grevi kaydetti, bu da nispeten yüksek düzeyde bir huzursuzluğun sürdüğünü gösteriyor. CLB, bu yılın Ocak ve Nisan ayları arasında yaklaşık 540 olay kaydedildiğini, sadece Ocak ayında 171 grev olduğunu bildirdi.

Grev faaliyetlerindeki artış eğilimi devam etti. Gümrük vergileri ve fabrika kapanışlarının bir sonucu olarak, Nisan ayından bu makalenin yazıldığı Haziran ayına kadar Çin, devletin baskıcı rejim sendika yapısı dışında organize edilen proleter muhalefetin ve bağımsız toplu eylemlerin sahnesi oldu. 24 Nisan'da, Dao ilçesindeki Guangxin Sports Goods şirketinin fabrikası, çalışanlarına tazminat ve sosyal güvenlik yardımlarını ödemedi kapatılınca, yüzlerce işçi greve başladı. Shangda Electronics'in devre kartları üreten fabrikasında çalışan işçiler, yıl başından beri maaşlarını ve yaklaşık iki yıldır sosyal güvenlik yardımlarını alamayınca greve başladı. 28 Nisan'da, Çin'in doğusundaki Wuzhen'de, Ocak ayından bu yana ödenmeyen ücretler nedeniyle büyük çaplı bir işçi protestosu patlak verdi. Binlerce kişi belediye binasına giderek protesto etti ve bir düzine kişi tutuklandı. Chengdu, Dongguan ve Dao ilçelerindeki Yunda Express işçileri greve gitti ve fabrika kapatmalarına karşı sokaklara döküldü. İç Moğolistan Özerk Bölgesi'nde de işçilerin ücretlerinin ödenmemesi nedeniyle protestolar yaşandı. Güneybatı Sichuan eyaletinde, ödenmemiş ücretler nedeniyle bir tekstil fabrikası ateşe verildi. Yangından önce, etkilenen işçiler, yasal yollara başvuru imkânının olmadığını eleştirerek, nöbetler düzenlemiş, ücret taleplerinde bulunmuş ve oturma eylemleri gerçekleştirmişti. Ancak, devletin müdahalesi, işçilerin çaresizliğini kamuoyunun dikkatine sunan bu aşırı eylem gerçekleşene kadar sürmedi. Yangın, Çin sosyal medyasında viral oldu. Çevrimiçi platformlar, kundakçıyı hızla "800'li Kardeş" olarak adlandırdı ve binlerce paylaşımda ona sempati duyulduğunu, eyleminin "sömürücü patronlara verilen umutsuz bir

ders" olduğunu ve geciken ücretlerin ödenmemesini kınayan mesajlar yayınlandı. Ancak yetkililer daha sonra "800" hikayesinin bir söylenti olduğunu açıkladı.

BYD elektrikli otomobil fabrikasında binlerce işçi, Çin'in yakın tarihindeki en büyük sendika eylemlerinden birinin ardından greve gitti. Nisan ayı başında, BYD'nin Wuxi ve Chengdu elektronik fabrikalarında yaklaşık 1.000-2.000 işçi, şirketin bir dizi ekonomik saldırısına karşı greve gitti: performansa dayalı ücretler kesildi ve fazla mesai yasaklandı, bu da toplam kazançları yaklaşık %40-50 oranında azalttı. Grev, 1000 kilometreden fazla uzaklıktaki iki fabrika arasında koordine edildiği için Çinli işçilerin militanlığındaki bir gelişmeyi temsil ediyordu. Sayısal olarak, tek bir işyerine ait yerel sorunlara odaklanan ve sessiz arka oda anlaşmalarını kabul eden birkaç yüz işçinin katıldığı tipik grevlerden çok daha büyüktü. Bunun yerine, bu grev, yönetimin kapalı kapılar ardında delege müzakereleri teklifini açıkça reddetti ve bunun yerine BYD'ye kitlesel, açık görüşmeler için baskı yaptı. Böylece işçiler, şirket ve devlet kontrolündeki Çin Sendikalar Federasyonu (ACFTU) sendika yapısı dışında, birleşik eylem ve sınıf mücadelesi yönünde stratejik bir dönüşüm sinyali verdiler. Grevin niteliği, fabrika sahalarında artan militanlık ve dayanışma ağlarını vurgulayarak şirket ve hükümeti alarma geçirdi. ÇKP yetkilileri, daha geniş işçi hareketlerini önlemek için SWAT baskınları, toplu tutuklamalar ve sindirmeyle yanıt verdi. Devlet baskısı karşısında, bu grevler Çin işçi hareketinde önceki endüstriyel uyuşmazlıklardan daha çatışmacı, kolektif ve politik bilinçli nitelikte yeni bir aşamanın başlangıcını işaret edebilir.

Her alana yayılmış ACFTU sendikası, Çin'in yasal olarak tanınan tek sendikası olmaya devam ediyor. 1.713.000 birincil sendika örgütünde 302 milyon üyesi ile dünyanın en büyük sendikasıdır. ÇKP, özellikle bölgesel ve ulusal düzeyde görevlilerin atanması

yoluyla ACFTU üzerinde önemli bir kontrol uygulamaktadır. Tüm rejim sendikaları gibi, işçi ayaklanmalarını bastırmayı, grev eylemlerini engellemeyi ve işçileri ulusal sermayenin çıkarlarına tabi kılmayı öncelikli hedef olarak belirlemiştir. Bu nedenle, mevcut Çin işçi grevleri dalgası, yerleşik rejim sendikaları dışında tamamen bağımsız bir şekilde yürümekte ve Çin işçilerinin bağımsız sınıf mücadelesinde önemli bir gelişmeyi göstermektedir.

Aynı zamanda, sosyal krizin derinliğini gösteren bir başka gelişme olarak, küçük burjuvazinin diğer kesimleri, ev sahipleri ve dükkan sahipleri, finansal ve emlak krizinin derinleşmesiyle birlikte yerel ofislerin önünde protesto gösterileri düzenleyerek otoyolları kapatmış ve inşaat alanlarını işgal etmiştir.

Rejim Sendikası ve ÇKP'nin Tepkisi

Krizi çözemeyen Çin kapitalist sınıfı, şimdiye kadar devlet şiddetiyle yanıt verdi. Protestocular dövülüyor, tutuklanıyor ve kaybediliyor. Baskının arttığı bir ortamda, yıllardır Çin'deki işçi hareketinin gelişmesini haber yapan Hong Kong merkezli Chinese Labor Bulletin, 12 Haziran'dan itibaren "faaliyetlerini sürdüremeyeceği" gerekçesiyle faaliyetlerini gizemli bir şekilde durdurdu ve internet sitesini ve sosyal medya hesaplarını kapattı.

Tüm Çin Sendikalar Federasyonu, özellikle Nisan ayında 100. yılını kutlarken, "uyumlu iş ilişkileri", ücret müzakere mekanizmaları ve işyerinde istikrarın gerekliliğini vurgulayarak Çin Komünist Partisi liderliğinin söylemlerini yineledi. Resmi açıklamalarında grevler hakkında doğrudan yorum yapmaktan kaçınsa da, ÇKP'nin üst düzey yetkilileriyle birlikte son kamuoyuna yaptığı açıklamalarda "artan istihdam baskısı" konusunda uyarıda bulunarak "istihdamın sosyal istikrarın temeli" olduğunu vurguladı. Son zamanlarda ACFTU, Guangdong gibi illerde demokratikleşme önlemleri kisvesi altında

devletin yönlendirdiği toplu pazarlık reformlarını teşvik ederken, aynı zamanda grevleri ve kitlesel işçi hareketlerini bastırmak için çalışıyor.

Yükselen proleter faaliyetler, birbirinden kopuk olayların bir araya gelmesi değil, işçi kitlelerinin sınıf mücadelesine kendiliğinden geri dönüşünün ilk sancılarıdır. Henüz kendi partisi ve eylem programı tarafından yönetilmiyor, sınıf sendikaları içinde örgütlenmemiş olsa da, sermayenin yaklaşan ekonomik çöküşü ve gelecekteki emperyalist savaşların eşiğinde, barikatlar, yumruklar ve yangınlarla dünya çapında yeniden ortaya çıkmaya başlamıştır.

Amerikan burjuvazisi endişe ve hesapla izliyor. Trump, Çin'i "çok kötü bir durumdan kurtarmak için" "hızlı bir anlaşma" yaptığını iddia etti. Sert gümrük vergileri cömertlikten dolayı kısmen kaldırılmadı, ancak ABD'nin finansal hakimiyetini pekiştirmek için yeterli tavizler verilirken, aynı zamanda ABD'nin ÇKP'yi istikrarsızlaştırmak için yaptığı tüm manevraların arkasında, dünyanın önde gelen sanayi gücü olan Çin'de emek veren Çinli işçi sınıfı içinde yenilenen sınıf militanlığının istemeden canlanma riski olduğu gerçeği dengelendi.

Doğu ve Batı'daki egemen sınıflar birbirlerini mükemmel bir şekilde anlıyorlar. Onları en çok korkutan, egemenliklerini ve ayrıcalıklarını kurtarmanın tek yolu olarak gördükleri uluslar arası savaş değil, yenilgilerinin ve sonlarının tek kesin yolu olan sınıflar arası savaştır. İsyan eden işçilere duydukları korku, onları sınırların ötesinde birleştirir ve burjuvazi için bu uluslararası birliğin en iyi ifadesi, kendi ülkelerindeki proleterleri savaşta birbirlerini katletmeye göndermektir. Burjuvazi, gümrük vergileri ve antlaşmalar, tavizler ve baskı arasında gidip gelecektir, ancak kendi içinde taşıdığı çelişkiyi çözemeyecektir.

Çin'deki ve dünyadaki proleter kitleler henüz örgütlenmemiş, kendi programları ve partileriyle silahlanmamış ve dünyanın her yerinde olduğu gibi, onlara tam uyan burjuva devlet aygıtının egemenliği altında kalmaya devam ediyorlar. Bu aygıt, Çin'de küresel proletaryaya yapılan Stalinist ihanetin son örtüsü olarak işlev görüyor. Ancak işçi sınıfı hareketi, Marx'ın çizdiği ufukta, komünist solun hiçbir zaman terk etmediği hedef için, yani proletarya diktatörlüğü, ücretli emeğin ortadan kaldırılması ve sınıflı toplumun yok edilmesi için tarihsel yolunda ilerlemektedir. O zamana kadar, her büyükelçilik toplantısı, her Hazine misyonu, her yasa tasarısı veya ticaret anlaşması, bir erteleme taktiğinden, bir volkanın üzerine dikilmiş bir iskeleden başka bir şey değildir.

Burjuva Muhalefetinin Namlusunda: İzmir İşçi Grevi

İşçi sınıfı, kapitalist üretim biçiminin yarattığı koşullarda, bu üretim biçiminin devam ettirilebilmesini mümkün kılan emeğini "özgürce" satmak zorunda olan sınıftır. Onun sınıf düşmanı hangi kılığa girerse girsin, hangi partiden olursa olsun burjuvazidir. İzmir'de yaşayanlar, tarihin buna bin bir farklı şekilde sunduğu kanıtlardan biridir.

İzmir'de Ne Oldu?

İzmir belediye işçileri, diğer emekçi kardeşleri gibi ucuz emek gücü olarak kötü şartlarda çalışmaktadır. Kapitalizmin yarattığı üretim krizleri her saniye enselerindedir. Eşitsiz ücretler, sürekli düşen alım gücü ve hayat pahalılığı İzmir, Türkiye ve dünya işçi sınıfının daha da büyük bir sefaletle sürüklenmesine sebep olmaktadır.

Peki işçiler bu haldeyken burjuva devletin, yani "halk" devletin, kurumlarından bir tanesi olan İzmir Belediyesi, güya bütün vatandaşların "eşit" olduğu devletin bir kurumu olan belediye, işçilere karşı nasıl bir tavır almaktadır?

İzmir işçileri maruz kaldıkları sömürü düzeni altında eşit olmayan maaş ödemelerine karşı çıkmamanın yanı sıra (sanki çok fazla şey istiyorlar gibi!) bir de ücretlerini eksik almaya başlamaları üzerine eyleme koyuldular.

23 bin işçinin kararlı mücadelesiyle belediyenin bir çok hizmeti durduruldu. Burjuva medyası, hemen İzmir işçilerine kuduz köpek misali saldırmaya başladı. İzmirli işçilerin halkı düşünmediği, sendika liderlerinin akrabalarını kayırdığı hatta sendikanın işçilere baskı yaptığı vb. suçlamalarda bulunmaya başladı. Sendikalarla ilgili iddiaların doğru olma ihtimali olsa bile grevi ısrarla istemek tarihsel olarak sendika tabanın bir davranışdır ve işçilerin hak mücadelesi birilerinin küçük siyaset oyunlarına alet edilemez.

Grevin 3. gününde İzmir işçileri eyleme çıktı ve ardından sendikanın belediyeyle yaptığı görüşmeden bir sonuç çıkmadı. Genel-İş İzmir 2 No'lu Şube Başkanı Ercan Gül, "Bugünkü görüşmede yüzde 29.19 teklifleri yerinde sayıyor. Mücadelemiz kaldığı yerden devam ediyor çünkü bu teklifler bizim kabul edeceğimiz teklifler değil. Grev çadırımızda olmaya devam edeceğiz" dedi. İZSU önünde toplanan işçiler Fevzipaşa Bulvarı üzerinden sloganlar eşliğinde Kültürpark'a yürüyüş gerçekleştirdi. İşçilerin eylemine DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ile Genel-İş Genel Başkanı Remzi Çalışan da destek verdiğini açıkladı. Gerçek sendikal destek grev ilanlarıyla yapılır. Milyonlarca işçinin sorunları benzer ve ücretlerin kendi içinde kıyası işçi sınıfının yararına değildir. Bütün sektörlerden işçilerin koşullarında ciddi bir gerileme mevcuttur ve bütün kazanımla biten grevler topyekun işçilerin ücret artışlarında ve hak kazanımlarında etkili

olur. Bundan sonra yapılacak en iyi hamle ardı ardına grevleri sürdürmek ve dayanışmayı canlı tutmaktır. Büyük savaflara açılan uluslararası konjonktürün yarattığı ekonomik koşullar işçileri daha da güçsüz bırakmadan birlik olmayı ve sürekli mücadelede kalmayı başarmalıyız. Burjuvazinin temsilcisi İzmir Belediye Başkanı "Masada teklif ettiğimiz samimi rakamları yalanlıyor ve inkâr ediyorlar, üzüntüyle izliyoruz" dedi. Gerçekten işçi ücretlerini "samimi" rakamlarınızla ödeyebiliyorsanız neden ödemediniz?

Eylem sonrasında Genel İş yöneticileriyle işveren sendikası SODEMSEN ve belediye bürokrasisi görüşme yaptı. Genel-İş İzmir 2 No'lu Şube Başkanı Ercan Gül, görüşme talebinin karşı taraftan geldiğini belirterek "Bugünkü görüşmede yüzde 29.19 teklifleri yerinde sayıyor. Biz onların tekliflerine teşekkür ettik" dedi. Karşı tarafın atacağı adımlara göre adım atacıklarını en son yüzde 49 teklif ettiklerini ancak greve çıktıkları için bu rakamın işçilerin talebine göre değişebileceğini söyledi. Her gün işçilerin ücretlerinin kesilmesi durumu sürüyorken işçilerin oranları esnetmesinin mümkün olmadığını belirten işçi sendikası temsilcilerinin karşısında uzlaşmaya açık olduklarını ve bu işi bir an önce sonlandırmak istediklerini söyleyen patron sendikası temsilcileri vardı. Mücadelemiz kaldığı yerden devam ediyor çünkü bu teklifler bizim kabul edeceğimiz teklifler değil. Şu dakika itibarıyla grev çadırımızda olmaya devam edeceğiz."

Ertesi gün, Genel-İş üyesi binlerce işçi, burjuvazinin yakasına yapışmak için KültürPark'taki İzBB Hizmet Binasının önünde toplandı. İşçiler "Açlıktan ölmeyiz,biz bu yoldan dönmeyiz" ve "İş, ekmek,adalet" sloganları attı.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Cemil Tugay'ın işçi sınıfını grevdeki işçilere karşı kışkırtmaya ve burjuva çıkarlarını savunmaya çağırın sözleri, işçi haklarını umursayan bir poz vermeyi seven CHP'nin iki yüzlülüğünü bir kez daha gün yüzüne çıkardı. Yeni

Belediye Başkanı topu yine kendi partisinden bir önceki TİS ile eşit olmayan ücretlere imza atan eski belediye başkanı Tunç Soyer'e attı. Siyaset oyununda işçi sınıfının karşısına dikilen o ya da bu sorumlunun hiçbir önemi yoktur; burjuva sınıfının sistematik ataklarının tanınması ve hemen karşısında direniş bariyerinin örülmesinin bir önemi vardır. Oy karşılığında işçilere verilen kazanım vaatlerinin dün olduğu gibi bugün de boş olduğunu biliyoruz. Bu örnekte de görüldüğü gibi iş hakkın talep edilmesine gelince burjuva aygıtlar yine tek yumruk oluyorlar. Biliyoruz ki sınıf mücadelesi burjuvazinin kontrol altında tutamayacağı bir bombadır: Bu yüzden de şimdiki gibi durumlarda hem iktidar hem de muhalefet partileri dikkatli davranır.

Grevin yedinci gününe geldiğimizde İzBB ile Genel-İş Sendikasının işçiler adına yürüttüğü toplu sözleşme sağlanamaması üzerine başlatılan grevin devamı konusunda oylamaya gidildi. Oylama sonucunda işçiler, sendika yöneticilerine toplu sözleşmeye imza yetkisi verdiler.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, son teklifinde ücretlere ilk altı ay için yüzde 30, ikinci altı ay için yüzde 17 enflasyon artı 2 puan zam önermişti. Sonuç şu: Yüzde 30 zamlarla birlikte ilk altı ayda İZENERJİ'de günlük yevmiyeler A grubu bin 468 lira, B grubu bin 516 lira, C grubu bin 548 lira, D grubu bin 596 lira olacak. İşe devamlılık ile rapor primi yerine ise her ay bin 500 lira ödeme yapılacak. Enflasyon farkı ve yüzde 2'lik zam ile birlikte İZENERJİ'de primler hariç günlük yevmiyeler A grubu bin 749 lira, aylık tutar 55 bin 850 lira, B grubu bin 804 lira, aylık tutar 57 bin 950 lira; C grubu bin 842 lira, aylık tutar 59 bin 500 lira; D grubu bin 900 lira, aylık tutar 60 bin 680 lira olacak.Yüzde 30 zamlarla birlikte İZELMAN'da günlük yevmiyeler, ilk altı ayda 1. grup bin 468 lira, 2. grup bin 539 lira, 3. grup bin 618 lira, 4. grup bin 708 lira olacak. Enflasyon farkı ve yüzde 2'lik zam 1. grup bin 747 lira, 2. grup bin 831 lira, 3. grup bin 926 lira, 4. grup 2 bin 32 lira olacak. Ayrıca

işe devam ve rapor primi yerine ise her ay bin 500 lira verilecek.

Bütün siyasi grupların bir bir burjuva siyasi kurumlarını savunduğu açıklamalar kah işçilere şirin görünme politikası yürüten CHP lideri Özgür Özel'in ağzından, kah belediye başkanının ağzından döküldü. İkinci altı ay için istenen %19'luk artış askıda bırakıldı. Burjuva yasaları işçilere karşı belediye yönetiminin haklarını koruma konusunda gayet başarılı oldu. Gerçekten burjuva yasaları işçi sınıfının da hakkını savunuyor olsaydı sınıf mücadelesi diye bir şey olur muydu? Demokratik Hak ve Özgürlükler illüzyonu tekrardan işçi sınıfının karşısına çıktı. 1 Temmuz çağrısı büyük bir oyunla bir kenara itildi. Eğer bütün işçi sınıfı direnişi hep birlikte sürdürmezse aylar içinde o kazanımlar da eriyecektir. Acilen sınıfın birlikte mücadelesi gereklidir.

Her bir belediyede çalışan bütün işçilerin birlikte mücadelesi %90 oranında kazandığı iddia edilen İzmir belediye işçilerinin ve tüm greve çıkan işçilerin %100 başarıya ulaşması anlamına gelir. Burjuvazi size karşı hep birlikte, içsel hesaplaşma süsüyle eskilerden birkaç ismin gözaltına alınışı, 1 Temmuz'da sokakları saracağı düşünülen direnişi kırmaya yaradı. Yolsuzluk iddialarıyla Tunç Soyer ve 130 kişiyi işçilerin eylem planladığı gün gözaltına aldılar. Görünen o ki yeni başkanın hedef şaşırtma hamlesi hem iktidar hem muhalefet burjuvazisinin faydasına olacak şekilde sonlandırıldı. Yalnız bunun dışında DİSK yönetimi ve DİSK'li işçilere yönelik de gözaltı iddiaları var. İzmir'de bir yandan patlak veren yangınlar, diğer yandan elektrik kesintileri, işçilerin birbirine düşmanlaşmasının aracı haline geliyor. Bundan sonra sırada işçilerin aldığı zammın türlü yasal oyunlarla geri alınma süreci geliyor.

İşçilere en yüksek maaşları verdiğini söyleyerek onları alenen nankörlükle suçlayan belediyenin greve çıkan işçileri, verdikleri mücadeleyle çok daha az ücretlere

çalışan diğer belediyelerin işçilerine örnek olmalıdır. Ey bütün ülkedeki belediye işçileri, sizler çok daha azıyla geçinirken siz niye hakkınızı aramıyorsunuz? %90 kazanımı %100 oranına çıkarmak sizin elinizde! Hem de hepiniz için! Ağır sömürü şartlarından kurtulmanın yolu örgütlü bir şekilde geri adım atmadan mücadele etmekte!

Sermayenin Karşı Saldırısı: Grev Ardından İşten Çıkarmalar

İzmir Grevinin bitmesinin ardından sermaye karşı saldırıya geçti. Tugay toplu iş sözleşmesini hedef aldı ve hemen ardından İzmir belediyesinde işten çıkarmalar başladı. Tugay, İzmir Belediyesinin artık maaşların artışının bütçeyi aşırı zorladığını bahane ederek sendika üyelerini işten çıkarmaya başladı. İşte CHP'nin bahsettiği örgütlenme özgürlüğü, işte sermayenin işçi sınıfına tanıdığı özgürlük...

Cemil Tugay, 1030 civarında işten çıkarma yapma planı olduğunu açıkladı. Aynı zamanda 5 yıl içerisinde işe alınmış olan sendika yönetici yakınlarını da işten çıkartacağını aktardı. Cemil Tugay'ın sendikayı suçlarken sendika yöneticilerinin akrabalarının belediye de işçi olduğunu söyleyip akraba kayırmacılık yaptıklarını iddia ettiğini biliyoruz. Gerçekten 23 bin işçinin hiçbirinin sorunu yoktu ve sendika yöneticilerinin akrabaları yüzünden mi çıktı grev? 23 bin kişinin hepsi sendika yöneticilerinin akrabası mı?

Cemil Tugay'ın işten attığı işçilerden biri şöyle diyor: "Perşembe günü telefonla aranarak iş akdi feshedilen işçilerle sendika binasında bir araya gelerek sohbet ettik. Kanal, arıtma, pompa, kaynak gibi ağır işlerde çalıştıklarını anlatan işçiler, çıkışlarının verilmesini anlayamadıklarını söylüyor".

Teknik ve kalifiye eleman olduklarını, en az çalışanın 8-9 yıllık işçi olduğunu ifade eden işçiler, "Fazla personel var deniyor ama bizim çalıştığımız yerde personel

eksikliğinden dolayı zorunlu mesaiye kalıyoruz, iş tanımımızda olmayan işleri de yapıyoruz. Ayrıca madem fazla çalışan var neden hâlâ işe alımlar devam ediyor? Burada amaç sadece ücretlerimiz de değil. İZDOĞA işçileri İZSU'ya iş yapıyor. Uzun süredir İZSU'da ihaleler taşeronla veriliyor. Amaç taşeronlaştırma. Bizleri de bu yüzden çıkardıklarını düşünüyoruz" diyor.

İşten çıkarılanlar arasında kendisi engelli, çocuğu ya da eşi engelli ve hasta olan işçiler de var. Zaten yaşamlarının hastalıklardan dolayı zor olduğunu söyleyen engelli bir işçi, "Engelli çocuğum var, ben de yüzde 40 engelliyim. İşe ilk girdiğimde hiçbir hastalığım yoktu. Çalışırken hepimizde mesleki hastalıklar (bel ve boyun fıtığı, romatizma, astım, kireçlenme) çıktı. Beni şimdi işten çıkarıyor ama sen benim ne yaşadığımı biliyor musun? Hem maddi hem de manevi olarak zor durumdayız. Ben bundan sonra nasıl iş bulacağım? 48 yaşından sonra kim beni işe alır?"

Kalp rahatsızlığı olan ve geçirdiği iş kazasından dolayı iki parmağını kaybeden bir işçi de "Her işi yapıyoruz ama neden çıkarıldığımızı anlamadık. Ben büro çalışanı olarak görev alıyorum ama yapılması gereken başka ne iş varsa onu da yapıyorum. Çiğli arıtmadayız. İnsanlar büro çalışanı deyince rezidansta falan çalıştığımızı sanıyor ama biz lağım kokusunun olduğu yerde çalışıyoruz. Bu zorlukları bilmeden yapılan yorumlar bizi yıpratıyor"

Cemil Tugay'ın işten çıkarttığı işçilerin vaziyeti bu. Burjuva medyası, bu durumu hiç gündem etmeye yeltenmedi. İşçi sınıfı sorumsuzmuş! Ekmeğini kazanmak için İzBB'nin kıyımına maruz kalan işçi sınıfı mı sorumsuz? İzmir halkını düşünmediklerini söyleyecek kadar utanmazlar! İzmir'de işçi sınıfı, sınıf kardeşlerini düşünüp beraber hareket etmiştir. İzmir halkı da bütün sınıflı toplumlar gibi sınıflara bölünmüştür. Burjuvazi kendi çıkarlarını savunmak

için halkçı maskesini kullanarak işçileri karalıyor ama bilmediği bir şey var! İzmir işçileri düşmanlarının kim olduğunu çok iyi biliyor...

İzmir Grevi'nden Çıkarılacak Dersler

Engels, İngiltere'de İşçi sınıfının durumuyla ilgili şöyle diyordu "*Greveler, işçilerin kendilerini, kaçınılmaz hale gelen büyük mücadele için hazırladıkları askeri okullar, her bir sanayi iş kolunun işçi hareketine katıldığını açıklayan bildirilerdir. Proletaryanın tüm faaliyetlerini haber yapan Northern Star'ın bir yıllık arşivine baktığımızda, kentlerde ve kırsal bölgelerde yaşayan tüm proleterlerin sendikalar kurduklarını ve zaman zaman genel grevle burjuvazinin hâkimiyetine karşı çıktıklarını görürüz. Savaş okulları olarak da bundan daha iyisi olamaz*" Engels gerçekten haklıydı; sendikalar işçi sınıfının savaş okullarıydı. Belediye'nin işçilere uyguladığı baskılara artık bir dur demek isteyen işçiler anlatılan sözde sosyal barışı bozdu. Sınıf savaşı 23 bin belediye işçisinin öfkesiyle alevlendi. Modern toplumun sınıflara bölünmüşlüğü sebebiyle barış zamanı dahi yeni bir savaşa hazırlık anlamına gelir. Bu sürekli sermaye ile işçiler arasında bir iç savaş ortamı demektir. Burjuva yumruğunu indirmeye kalktığında belediye işçilerinin örgütlü mücadelesiyle bir cevap verildi ve zaferin korunabilmesi benzer pek çok grevin peşi sıra kazanmasına bağlıdır. Belediye Hizmet Binası iç savaşın sadece cephelerinden biridir ve bu savaşı yeniden paylaşım savaşlarıyla işçileri birbirine kırdırmak suretiyle görünmez kılmak isteyen burjuvazi, peşinden gelecek grev dalgalarından korkmaktadır. İşçiler birlik olup mücadeleye başladığında önlerinde hiçbir güç duramaz ve bütün işçiler bu birlik oluş sayesinde daha iyi koşullara erişebilir. Tarih boyunca hiçbir hak işçilere altın tepside sunulmadı. İşçiler elde ettikleri her kazanımı, var olan her özlük haklarını kendilerinin veya kendilerinden öncekilerin mücadelelerine borçludur.

Doğuşundan bu yana iltihaplı yapıdaki burjuva toplumu çöküşünü hazırlamaktadır. Onun siyasal

aygıtı olan demokrasi sadece işçi sınıfını ezmek için üretilmiş bir illüzyondan başka bir şey değildir. Belediye işçilerine karşı dönen demokratik lafazanlığa karşı yaşlı Engels'i tekrar çağırıyoruz. "Ancak gerçekte devlet, bir sınıfın diğerini ezmek için bir araçtan başka bir şey değildir ve demokratik cumhuriyette de monarşide olduğu kadar bu durum geçerlidir.". Proletarya sefaletinden bıkip karşı saldırıya her geçtiğinde iç savaşa yeni bir cephe açmış olacaktır ve karşısında demokrasiyi bulması kaçınılmazdır. Proletaryanın kaynayan öfkesi her gün demokrasiye karşı daha da güçlü bir saldırıya yol açıyor. Bu çatışma kaçınılmazdır. Proletarya dünyayı burjuvaziye ve onun siyasi kurumalarına gül uzatarak fethetmeyecektir. Demokratik-Reformist tahrifatın yalanları her işçi sınıfı mücadelesinde tekrar çürür.

Ders alınacak konulardan bir diğeri ise işçi sınıfının asla burjuvazi ve kurumlarına güvenmemesi gerektiği. Cemil Tugay toplu iş sözleşmesini imzalamasına rağmen işçi ve sendika düşmanı tavırlarına devam etti. Masada iki taraf olarak bulunduğumuz unutulmamalı ve işçi sınıfı bağımsız örgütlenme silahından asla vazgeçmemelidir.

İşçi sınıfı kendi diktatörlüğünü kurup, burjuvaziye baskı altına alıp, sınıfları yok etmedikçe asla güvende olamayacaktır. Burjuva sınıfının ayrıcalıklı yaşamı ve işçi sınıfının maaşı ne olursa olsun kısıtlanmış var oluşu ortadadır. Her halükârda işçiler kendi çıkarlarını korumak için sektörler ve sendikalar arası örgütlenme ağları kurarak burjuvaziye karşı düzenli ordularını oluşturmalıdır. Sevdiklerini hem burjuvazinin kirli savaşında katledilmekten hem de ekmek kavgasında yoksulluğa mahkûm edilmekten kurtarmanın yolu birbirine kenetlenmektir. Zira bizi bizden başka kimse düşünmeyecek.

İşçi sınıfı partisi olduğu sürece bir sınıf olabilir ve işçi sınıfının çıkarları uluslararasıdır. Bu yüzden uluslararası çapta örgütlenmiş Komünist Partisine

ihtiyaç duyar. Sınıfın partisi yani Enternasyonal Komünist Partisi ve sınıf sendikaları olduğunda işçi sınıfı bu iğrenç düzenden kurtulabilir. Partinin Marksist gelenekten süzüp taşıdığı programın ışığında hem yerelde hem de uluslararası arenada örgütlenecek sendikalar arası dayanışma ağlarıyla tüm dünyayı ilmek ilmek saracağız. Birbirimizin yaralarını saracak, ihtiyaç duyduğumuz güven dolu ortamı birlikte yaratacak ve koruyacağız.

Yaşasın işçi sınıfının örgütlü mücadelesi!

Türkiye'de Güncel Sendikal Mücadeleler

Türkiye'de giderek kötüleşen geçim sıkıntısı ve sömürünün kontrolsüzce artması, sendikal mücadelelerin sayısında bir artışa sebep oldu. Petrol-İş'e bağlı işçiler, kamu işçileri, savunma sanayisi işçileri ve daha birçoğu düşen hayat standartlarına, eriyen alım gücüne karşı mücadeleye girişmiş durumda.

Petrol-İş Tabanında Örgütlenen Grevler

Gebze'de Petrol-İş'e bağlı 150 Portakal Plastik işçisi, bir önceki gün %95 zam talebine karşı patronun alay edercesine %52 zammın üstüne çıkmaması sonucunda 7 Mayıs 2025 tarihinde greve çıktı. Grev sırasında atılan sloganlar hem örgütlü mücadeleyi hem de Türkiye'deki işçi sınıfının sefaleti kabul etmeyeceğini vurguladı. 28 günün ardından da yapılan anlaşma ile grev sona erdi ve işçilerin maaşı ortalama net brüt ücreti 45 bin TL'ye yükseltildi. Bununla beraber ilk yıl için ortalama %66 zam yapılacağı, ikinci yıl ise enflasyon oranına ek olarak %3 zam uygulanacağı kararına varıldı. Ayrıca grev süresi için 11 günlük net ödeme alınırken, yıllık ikramiye sayısı birinci yıl 3'e, ikinci yıl 4'e çıkarıldı ve hafta içi mesai ücreti %100'e, hafta sonu ve bayram mesai ücreti ise 4 yevmiyeye yükseltildi.

Mersin'de bulunan Soda Kromsan fabrikasında Petrol-İş, bir sürece bağlanmayan TIS görüşmeleri nedeniyle

14 Mayıs için grev kararı almıştı. Fakat taraflar 8 Mayıs'ta imzalanan toplu iş sözleşmesinde ilk 6 ay için ücretlere yüzde 73 oranında zam yapıldı, birinci yılın ikinci altı ayında enflasyon oranına ek olarak yüzde 3 zam uygulanacağı ve ikinci yılın her iki altı aylık döneminde ise enflasyona ek olarak yüzde 2'şer puan zam yapılacağı kararına varıldı. Ayrıca, saatlik ücrete 1 TL kıdem zammı eklenerek yeni saatlik ücret 152,29 TL'ye yükseltildi.

Kocaeli'nde bulunan Plascam fabrikasında 300 işçi greve çıkmadan TIS imzalandı. Yapılan 10 bin liralık seyyanen artış sonrasında, ilk yıl için yüzde 85 oranında, ikinci yıl ise enflasyon oranına ek olarak 3 puanlık maaş zammı kararlaştırıldı. Bu düzenlemeyle birlikte fabrikadaki ortalama net maaş 44 bin liraya yükseldi. Yeni işe başlayan bir işçinin alacağı en düşük maaş ise 38 bin lira olacak. Ayrıca işçilere maaşlarının dışında yılda dört ikramiye ödenecek. Sosyal haklara ise yüzde 93 ile yüzde 217 arasında değişen oranlarda zam yapıldı. Bu sosyal haklar, net maaşlar üzerinden hesaplanarak ödenecek.

Son iki örnekten anlaşılacağı üzere burjuva sınıfı artık daha aktif bir mücadele hâlinde olan işçi sınıfının yapabileceklerinden korkmakta.

Petrol-İş'de örgütlü TPI Compozit işçileri, %120 zam taleplerine karşı patronun masaya koyduğu %30 zam talebini kabul etmeyerek 13 Mayıs'ta greve çıktı. Grev süreci devam ederken TPI işçileri aynı zamanda üretim koşullarının iyileşmesini ve özel sağlık sigortası yapılmasını da talep etmekte. TPI işçilerinin çalıştığı koşullara insancıl demek için burjuva iktisatçısı olmamız gerekir. Ana kalıp biriminde çalışan işçileri 4 saat aralıksız çalıştırılmaya maruz kalmanın ötesinde sağlıklarını korumak için yeterli ekipmanlar elde etmiyor. Fabrikanın yakınlarında bulunan hastanenin Göğüs Hastalıkları bölümünün TPI işçileriyle dolup taşması hiç ama hiç şaşırtıcı değil. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi yöneticileri, işçilerde herhangi bir

hastalık tespit edince ilkin bölüm değişikliği öneriyor ve işçi kabul etmezse ve 3 yıldan daha az bir süredir çalıştıysa daha düşük ücretli bir kıdem ve hiç ödenmeyen bir ihbar tazminatıyla işten çıkarılıyor. Fabrikanın diğer birimlerinde de durumlar benzer bir şekilde işliyor. Enercon Finish bölümünden bir işçi, herhangi bir hastalığa yakalanan işçilerin vardiyalara çağrılıp daha da zorlanarak işten ayrılmalarının amaçlanmasından bahsetmekte. TPI işçilerinin grevi hala sürmekte.

Dilovası ve İzmir'de Petrol-İş sendikasına bağlı işçiler 22 Mayıs tarihinde TIS anlaşmasında %117 zam taleplerine karşılık patronun %60 zam talebini kabul etmeyerek greve çıktı. 2.4 milyar gelir elde eden şirketin emek gücüne harcadığı pay %8 oranında; işte kapitalizmin yarattığı büyük zenginlik ve beraberinde gelen zorunlu sefalet. Grev süreci devam ederken DYO işçileri, TPI işçileri ve ocak ayından beri mücadelede olan Temel Conta işçileri Çiğli'de omuz omuza geldi. "Yaşasın sınıf dayanışması", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz" gibi sloganlar atan işçiler kadar burjuvazi için korkutucu hiçbir şey olamaz. DYO işçileri de bu örgütlü mücadelenin sonucunu 4 Temmuz'da yapılan TIS'le almış oldu. %73 oranında bir zam elde etmenin üstüne birçok daha sosyal hak kazandı. Bu grev bize ve birçok işçi kesimine göstermeli ki işçi sınıfının birlikte mücadelesi, sermayeye karşı mücadelemizdeki en büyük silahlardandır.

Adana ve Mersin'de fabrikası bulunan Toros Tarım ile Petrol-İş arasında TIS anlaşması için yapılan görüşmelerin bir yere varılmamasından dolayı 21 Mayıs'ta toplam 213 işçi greve çıktı. Patronun zam için verdiği %52 oran işçileri yoksulluk sınırının altında tutuyordu. İşçilerin neredeyse hepsi giderek artan geçim sıkıntısından şikayetçi. Burjuvazinin kendisi bolluk bereket içinde yaşarken çalıştırdığı işçileri yoksulluğa mahkum etmek kendi asalaklığının göstergesi değildir de nedir? Toros Tarım işçileri, sınıf

dayanışmasını benimsemiş bir işçi kesimi olarak, eş zamanlı süren diğer tüm grevdeki işçileri de desteklediklerini iletmeyi de unutmadı. Toros Tarım'daki grev hala devam etmekte.

Kamu İşçilerinin Mücadelesi

Kamu Çerçeve protokolü (KÇP) kapsamında hükümetin kamu emekçilerine yüzde 16 zam dayatması ters tepki yaptı. İşçiler kapitalizmin sefaletinde yaşamak için direnirken hükümet onlarla dalga geçer gibi bir rakam önerdi. Bunu sadece biz söylemiyoruz, işçiler de aynı düşünüyor

"Bizimle dalga geçiyorlar. Bu teklif açık açık greve gidin anlamına geliyor. İşin sonu greve gidecek"...

Bunun üzerine işçilerin örgütlü gücü harekete geçti. Bağcılarda Epitim ve Araştırma hastanesi önünde Sosyal Hizmet İşçileri Sendikası İstanbul şubesi basın açıklaması gerçekleştirdi. "Sefalet ücretini kabul etmiyoruz, insanca yaşamak istiyoruz" pankartı taşıyan işçiler insanca yaşamak, koşulsuz tayin hakkı ve eşit işe eşit ücret gibi taleplerini dile getirdiler. Hükümetin KÇP sürecine tepkiler yağdı. Sağlık İş İstanbul Şuba Başkanı Nedime Mutlu Yıldırım, hükümetin üç ay boyunca işçileri oyaladığı ve sunduğu zam ile emekçileri yok saydığını ifade etti.

Yıldırım, kamu sektörünün işleyişini sağlayan emekçiler olduğunun altını çizerek "Şu gerçek çok iyi bilinmelidir: Bu mesele yalnızca kamu işçisinin meselesi değil, herkesin meselesidir. Kamuoyunun da bu adaletsizliğe ve aksayacak olan kamu hizmetlerine sessiz kalmayacağı bilinmelidir" dedi.

KÇP ve TİS görüşmelerinin üçüncü ayında hükümetin yaptığı yüzde 16lık teklif, TÜİK verilerine göre 5 aylık enflasyon verisi olan 15.09'u yalnızca 0.91 ile geride bıraktı.

Türk-İş ve Hak-İş üyesi emekçiler bu duruma tepki göstererek sendikal liderliği tepkiye zorluyor. Türk-İş bir eylem programıyla ortaya çıkarken, Hak-İş sadece protokolün imzalanmasını talep etmeke yetindi. Türk-İş'e bağlı sendikalar, valiliğin yakalamasına rağmen. Ülkenin bir çok yerinde açıklamalar yaptı. Sağlık-İş'in çağrısıyla kamu hastanelerinde bir çok sağlık personelinin talepleri dile getirildi.

Hak-İş'e tepkiler yağdı ve işçiler mücadeleyi büyütme çağrısında bulundu. İşçiler insanca yaşama talpleri için Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenler Sendikasının (TÜHİS) yüzde 16'lık sefalet zammı teklifine karşı Hazine ve Maliye bakanlığının önünde büyük bir katılımı mitinge dönüşen bir protesto eylemi yaptı. Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay konuşmasını yaparken işçiler arasında "Eylem, eylem" sloganları yükseldi. İşçiler kararlılıklarını ve mücadelee bağlılıklarını göstererek "Müzakere biterse mücadele başlar" ve "Bu işin sonu grevle biter" sloganları attı.

Hak-İş ve Türk-İş'in hükümete sunduğu taslaktan 107 gün sonra bile sadece basın açıklamalarıyla yetindi. Hak-İş'in verdiği tek tepki KÇP süreci biran önce bitsin talebiydi. Ne kadar bir işçi dostu bir sendika ama! Bunu gören işçiler sendikanın bu pasifist tutumuna karşı Öz Sağlık-İş'ten istifa etti. Bir işçi: "Çapa'da sözleşme nisan ayında bağitlandı, ama biz hâlâ zamlardan faydalanamıyoruz. Yetkili sendika bir defa bile sahaya gelmedi, bizi bilgilendirmede. Sözleşmede ne talep edildiğini bile bilmiyorduk. Masada yapılan sözleşme, işçinin gücünü neden kullanmıyorsun, bizi neden KÇP'ye mahkum ediyorsun" dedi. Bir diğer işçi ise "Çalışma saatleri için talebimiz olan 40 saati nisan ayında aldık dediler ama ortada 40 saat yok. Mesai saatlerini sözleşmede çalışma sürelerine dahil etmemişler. Bu yüzden de işveren 40 saati uygulamıyor, mola saatini arttırdım diyor. Geçen hafta Sağlık-İş Sendikası yetkili olmamasına rağmen çıkıp basın açıklaması yaptı. KÇP için söz söyledi. Bir sürü

işçi geldi buradan, fena mı oldu? Öz Sağlık-İş Sendikasına eylem diyoruz ama sanki küfür ediyormuşuz gibi davranıyorlar eylem deyince” dedi.

KÇP'na tepkisini dile getiren bir işçi “Çapa’da sözleşme nisan ayında bağitlandı, ama biz hâlâ zamlardan faydalanamıyoruz. Yetkili sendika bir defa bile sahaya gelmedi, bizi bilgilendirmedi. Sözleşmede ne talep edildiğini bile bilmiyorduk. Masada yapılan sözleşme, işçinin gücünü neden kullanmıyorsun, bizi neden KÇP’ye mahkum ediyorsun” dedi. Bir diğer işçi ise “Çalışma saatleri için talebimiz olan 40 saati nisan ayında aldık dediler ama ortada 40 saat yok. Mesai saatlerini sözleşmede çalışma sürelerine dahil etmemişler. Bu yüzden de işveren 40 saati uygulamıyor, mola saatini arttırdım diyor. Geçen hafta Sağlık-İş Sendikası yetkili olmamasına rağmen çıkıp basın açıklaması yaptı. KÇP için söz söyledi. Bir sürü işçi geldi buradan, fena mı oldu? Öz Sağlık-İş Sendikasına eylem diyoruz ama sanki küfür ediyormuşuz gibi davranıyorlar eylem deyince” İşte konu işçiler olunca burjuva hükümeti kendi yasalarını bile böyle hiçe sayıyor!

Bu tepkilerin üzerine kamu çerçeve protokolü (KÇP) görüşmelerinde hükümet temsilcisi Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS), bugün ikinci zam teklifini 1 puan artırarak yüzde 17 olarak açıkladı. Hükümetin sunduğu bu 1 puanlık ek zam günlük sadece 12.5 lira ediyor. Bazı yerlerde 1 somut ekmek fiyatı bile etmiyor.

İşçiler bu zammı bir tür greve gidin meyan okuması olarak yorumladı. İşçi tabanı, konfederasyonlara grev kararı çağrısında bulundu. İşçiler bir çok yerde yaptığı açıklamalarda grev ve mücadele kararlarında ısrarcı olduklarını, hükümetin dayatmalarının işçi gerçekliğinden uzak olduğu vurguladı.

6 Temmuz tarihinde grev İzmir’de patlak verdi ve neredeyse 600 bin kamu görevlisi "Bu geçinemeyen insanların isyanıdır" söylemleriyle mücadele çağrısı yaptı.

Harb-İş İşçileri

TİS görüşmeleri ve hükümet zammı dayatmalarının tek kurbanı sosyal hizmetler işçileri değil. Bir ülkenin emperyal gücünün en güçlü göstergelerinden biri olan silah yatırımlarıdır. Bu silah yatırımları büyük bir silah sanayisi demektir. Silah sanayisindeki bir grev burjuvazinin ulusal savunmasını felce uğratmakla beraber herhangi bir grevden daha büyük bir tepki çeker. Çünkü burjuvazinin işçi sınıfını bastırarak silahlar ürettiği fabrikaları kendisine bir sınıf olarak karşı gelmiştir.

Savunma Sanayi işçileri de bu ekonomik buhrandan nasibini alıyor. Eskişehir 1’inci Hava Bakım Fabrika Müdürlüğünde çalışan savunma sanayisi işçileri, TİS sürecindeki belirsizlik ve zorlaşan ekonomik şartlarda artık geçinemediklerini söyledi. kiralılar maaşlarını aşılıyor, işçiler ek iş yapmak zorunda kalıyor, burjuvazinin karına kar katması için daha fazla sömürülüyor.

Maalesef ki işçiler arasındaki milliyetçi önyargılar hala çok yaygın. Fabrika işçilerinden birinin dediklerini doğrudan aktarıyoruz:

“Sadece benim çalıştığım fabrikanın yıllık ülkeye sağladığı katma değer 11 milyar 500 milyon TL. Yaklaşık 2 bin personel çalışıyor. Kişi başı 5,5 milyon TL’lik katma değer üretmişiz. Biz devletten bunun yalnızca yüzde 10’unu istiyoruz. Bu, bizim refaha ulaşmamıza yeter. Enflasyon farkı alamadık, refah payı yok. Maaşlarımız zamanla eridi. Kalifiye işçi kalmayacak, savunma sanayisi el atılmazsa”.

Burjuva devleti %10'u bile işçilere reva görmez. İşçiler kuru maaşla yaşamaya çalışırken işçilerin her bir hak mücadelesi onları vatan ve devlet kavramıyla karşı karşıya getirir.

Geçinmek için ek iş yapmak zorunda kaldıklarını belirten bir işçi, "15 yıldır çalışıyorum. Hiç böyle bir dönem yaşamadım. Kimisi oto yıkamaya gidiyor kimisi düğün salonunda garsonluk yapıyor, pazarda çalışıyor. Ek iş yapmadan ayakta kalmak mümkün değil. Bu tablo artık işçinin kendi derdi olmaktan çıktı, toplumsal bir mesele haline geldi. Genel merkezimizin bu tablo karşısında eylem planını bir an önce açıklaması gerekiyor. Bizi alanlara çıkarmaları gerekiyor" diye konuştu.

TİS sürecinin uzamasıyla beraber istifalar da artmaya başladı.

Bu durumdan rahatsızlıklarını belirten tek savunma sanayi işçileri Eskişehirli işçiler değil. Kocaeli Harb-İş üyesi Gölcük Askeri Tersanesi işçileri Gölcük kent Meydanı'na kadar yürüdü. Yürüyüş boyunca "Vur vur inlesin Şimşek dinlesin", "İşçi burada hükümet nerede", "Hükümet uyuma işçine sahip çık" sloganları atıldı.

Harb-İş Kocaeli Şube Başkanı Şakir Akçer "Dünya yeni bir yöne doğru ilerliyor. Çevremiz yangın yeriye savunma sanayinin gelişmesi için üreten işçilerin geçim derdine girmesi normal mi? Savunma sanayi işçileri nasıl da kirasını ödeyemez hale gelir. Ay sonunda ele geçen ücretle ne yapacağımızı bilmiyoruz. 1 hafta dahi evimizi geçindiremiyoruz. Kimseye bize madalya takın demiyoruz. Sadece hakkımızı verin. Bu ses cılız bir ses değil. Bu işi yapan bizler açlık sınırının biraz üstünde ücret alıyoruz. Emek çadırımızı kurduk. Helikopter üreten, denizaltı üreten savunma sanayi işçileri açlık sınırının biraz üstünde ücret almakta" diye konuştu.

Fakat isyan ateşiyle kaynaklanan tek tersane Kocaeli'de değil . Tuzla'da, İstanbul'da ve yine bir çok savunma sanayisi kollarında işçiler yoksulluğa karşı isyan ateşiyle kaynaklanıyor! Burjuvazi, kendi sonunu getirecek koşulları yaratmak konusunda gerçekten rakipsiz. Savunma sanayi işçilerinin rejim sendikalarından kurtarılması, yaklaşan dünya savaşına karşı alınabilecek en iyi önlemlerden biri. Bu sadece Türkiye'de değil bütün dünya için geçerlidir. Tabi ki burjuvazi bunun farkındadır ve savunma sanayi işçileri üzerinde inanılmaz bir baskı kurmasının sebebi de kendi ölümünün kokusunu almasıdır.

Bütün bu geçim sıkıntısı, sömürü ve yaklaşan emperyalist savaşa karşı iki kalıcı çözüm bulunmaktadır: Ya komünizm ya da tüm insanlığın yok oluşu.

Birmingham İşçileri Grevi, 'Mega Grev Gözcü Hatları' ve Uluslararası Dayanışma

Unite sendikası bünyesinde örgütlenen Birmingham (İngiltere) şehrinde grevde olan 400 çöp işçisi, son oylamada %75 katılımı %97'lik ezici bir çoğunlukla, işveren Birmingham Şehir Konseyi'nin son alaycı teklifine karşı grevlerini sürdürme kararı aldı. Böylece grevin yıl sonuna kadar devam etmesinin önü açıldı.

Unite genel sekreteri Sarah Graham, 2023 yılında fiilen iflasını ilan eden belediyeyi denetlemek için görevlendirilen hükümet komisyoncularının, Mayıs ayında yapılan görüşmelerde ortaya çıkan "kabaca belirlenen teklif" in sulandırılmasından dolayı olarak sorumlu olup olmadığını sorguluyor. Ancak burada bir araya gelmemiz gerekiyor: işverenlerin işçilerin çalışma koşullarını iyileştirmeyi "karşılayabileceklerini" söyledikleri bir grev hiç oldu mu?

Anlaşmazlık, Birmingham Belediye Meclisi'nin Atık Geri Dönüşüm ve Toplama Görevlisi (WRCO) pozisyonunu kaldırma planlarını açıklamasının

ardından Ocak ayında başladı. Sendika, sonuç olarak 170 eski WRCO ve 200 şoförün, meclisin mevcut önerileri kapsamında yılda 8.000 sterline kadar gelir kaybına uğrayacağını söylüyor.

Grevciler, işlerinin temel niteliğini açıkça göstermiş ve işlerini bırakarak önemli bir etki yaratmışlardır: Birmingham sokaklarında devasa çöp yığınları birikmiş, buna bağlı olarak fareler çoğalmış ve şehrin dört bir yanındaki mobil toplama noktalarında uzun kuyruklar oluşmuştur. Grevcilerin, bu durumun sakinlere verdiği rahatsızlıktan hoşnut olmadıkları açıktır, ancak bu nedenle geri adım atmaya da niyetleri yoktur.

Nitekim, anlaşmazlık Mart ayında süresiz greve dönüşecek ve 9 Mayıs'ta Lifford Lane deposunda, devasa bir şişme fareyle birlikte, Kamu ve Ticaret Hizmetleri Sendikası da dahil olmak üzere sendika hareketinden yüzlerce işçi ve destekçinin katıldığı bir "mega-grev gözcü hattı" düzenlenecekti. Bu, grev için çok önemli bir gün olan çöp deposunun tamamen kapatılmasıyla sonuçlandı.

Grev gözcülerinin önderliğinde gerçekleşen kitlesel iş bırakma eylemi, özellikle polisin varlığını azalttığı bölgelerde 12.000 ton atığın sokaklarda birikmesine neden oldu. Bu nedenle, çok geçmeden belediye, grev gözcülerinin atık araçlarının depolardan çıkmasını engellemesini durdurmak için mahkeme kararı aldı. Bu kararın etkisi oldu, ancak bu tür durumlarda işçiler bu tür engelleri aşmak için neredeyse doğuştan gelen bir yeteneğe sahiptir!

Şu anda, Birmingham'daki çöp işçilerinin ezici çoğunluğunun tam desteğiyle devam eden grev eylemlerinin desteğiyle, bir başka müzakere turu yapılacaktır.

Çöp işçilerinin mücadelesinin yukarıdaki kısa özeti elbette kapsamlı değildir ve bu önemli mücadeleden öğrenebileceğimiz daha çok şey vardır. Bu mücadele, devam eden ve kararlı işçi mücadelesinin önemli bir temeli olarak, şu anda ücret ve çalışma koşulları konusunda yeniden patlak verme tehlikesi olan doktorlar, hemşireler ve öğretmenler gibi diğer sektörlerin moralini de yükseltebilir.

Son olarak, 9 Mayıs'taki "mega grev gözcülerini"nin en unutulmaz yönlerinden biri olan uluslararası karakterini vurgulamak istiyoruz. MENA dayanışma editörler kurulu üyesi Khalid Sidahmed, Sudan Sendikaların Yeniden Kurulması için Sudan İşçi Birliği (SWARTU) ve Talepler Temelli Kampanyalar (TAM) adına ve Sudan çöp işçileri adına yaptığı unutulmaz konuşma bu yönün en önemli örneğiydi.

Sadece ekonomik anlamda geçim kaynaklarına yönelik saldırılarla değil, aynı zamanda bir savaş bölgesinde mücadele etmek zorunda kalarak hayatlarının da tehdit altında olan bir grup işçinin bu dayanışma ifadesi, gerçekten de alçakgönüllülük uyandırıcıdır.

Sudanlı çöp işçilerinin dayanışma mesajını özetleyen ve "mega-grev gözcü hattı"nda dağıtılan broşürleri, tam metniyle yayınlanmaya değer:

Sudanlı İşçilerden Britanya'daki Çöp Toplama İşçilerine Dayanışma Bildirisi

"Baskı ve yoksulluğa karşı işçilerin onurunu savunan bayrağını dalgalandırdığınız için sizleri selamlıyoruz.

Bugün, başkentimiz Hartum'un sokaklarında ve meydanlarında haklı mücadelelerini sürdüren Sudan'daki çöp işçileri adına sizlere sesleniyoruz. Yeniden yapılanma ve gizli kemer sıkma önlemleri altında ücretlerinizi düşürme ve kazanımlarınızı ortadan kaldırma girişimlerine karşı yürüttüğünüz meşru grevinize militan selamlarımızı ve tam ve koşulsuz dayanışma duygularımızı iletiyoruz.

İşçi Partisi hükümeti altında Belediye Meclisi'nin "Atık Geri Dönüşüm ve Toplama Görevlisi" rolünü kaldırma girişimlerine karşı gösterdiğiniz direnişi hayranlıkla takip ettik. Sendikanız Unite the Union'ın haklı olarak, bu kararın sadece ücretleri düşürmek ve çalışma koşullarını kötüleştirmek için atılmış bir adım olduğunu kabul ediyor. Yetkililerin örgütlü işçilere karşı koyamadıklarında eski araçlarına başvurduğunu çok iyi biliyoruz: polis, iftira, baskıcı yasalar, hatta çöp toplama için askeri müdahale söylemleri. Aynı şeyi Sudan'da da gördük, grevlerimizi kırmak için polis çağrıldı ve birliğimizi bozmak için özel şirketler görevlendirildi — devletin korku ve bölünme tohumları ekme çabaları.

Bu tür bir sınıf savaşını çok iyi biliyoruz: açlık, keyfi kesintiler, işten çıkarmalar ve kadın işçilere karşı ayrımcılık yoluyla yürütülen, ilan edilmemiş bir savaş — kadın işçilerin doğum ve bakım izni haklarının reddedilmesi. Devletin, bizim terimiz ve kırık bedenlerimizle inşa ettiği "medeni" imajını sergilediği sokakları temizlerken bile, sözleşme, sigorta ve işyeri güvenliği haklarımızdan nasıl mahrum bırakıldığımızı gördük.

Sudan'da devam eden savaşın çöp işçilerinin acılarını nasıl derinleştirdiğini ve zaten kötü olan koşulları nasıl daha da kötüleştirdiğini de vurgulamalıyız. Birçoğu ile iletişim kesildi, nerede oldukları ve yaşam koşulları bilinmiyor. Yoğun çatışmaların yaşandığı bölgelerdeki acımasız cinayet haberleri, onların akıbeti konusunda endişeleri artırıyor. Kaos ve yıkım içinde onlar hakkında hiçbir bilgi olmaması, onların davasını sadece bir işçi talebi değil, aynı zamanda insani ve ahlaki bir öncelik haline getiriyor.

Küresel Güney ve Küresel Kuzey'deki çöp işçileri arasındaki dayanışma sadece duygusal bir eylem değil, ortak mücadelede gerekli bir adımdır. Kemer sıkma, ırkçılık ve sendika karşıtlığı, işçi sınıfının gücünü zayıflatmayı amaçlayan küresel politikalar.

Mücadele, örgütlenme, koordinasyon, bilinç ve buradaki ve oradaki işçiler arasındaki yapay sınırların yıkılmasıyla başlar.

Sizin yanınızdayız ve şunu söylüyoruz: Geri dönüş yok. Yalnız değilsiniz. Sesiniz bize ulaşıyor. Sudan'daki çöp işçileri — resmi bir sendika olmadan — kendi komitelerini kendi elleriyle örgütleyip örgütlenme hakkını elde ettikleri gibi, sizin de bu yolda direnç ve bilinçle devam ettiğinizi görüyoruz.

Mücadeleniz yaşasın! Yaşasın uluslararası dayanışma yaşasın! Her yerde, her zaman işçilere zafer!

Çöp İşçileri Grevi"

Filistin ve İsrail Proletaryasının İsrail Devleti ve Hamas Karşısında İlk Yenilgici Tutumu

Gazze'deki çatışma 18 aydır sürüyor. Bu, çürüme aşamasındaki kapitalizmin emperyalist devletler arası bir çatışmasıdır. Bu çatışma Siyonizm ile İslamcılık arasında, Yahudiler ile Filistinliler arasında değil, milliyetçi ve dinci ideolojilerin arkasına saklanarak salt kâr peşinde koşan burjuva devletler zinciri arasındadır. Bu savaşta 54.000 Filistinli ve 2.000 İsrailli katledildi. Bunun nedeni, taraflardan birinin ya da her ikisinin özel bir kötülüğü değil, kapitalizmi korumak için yapılan savaşın kaçınılmaz olarak acımasız olmasıdır.

Bu nedenle barışı yeniden tesis etmek, çatışmayı yaratan ve uzatan bir tarafın "faşizmini" ya da diğer tarafın "fanatizmini" ortadan kaldırmakla mümkün değildir. Barışı yeniden tesis etmek, savaşa yol açan, giderek daha gerici ideolojiler ve hareketler üreten ve bunlara hizmet eden kapitalizmi ortadan kaldırmakla mümkündür. Geçen yılın Ocak ayı ortasında, 7 Ekim 2023'te başlayan ve 20 Ocak'ta yeni ABD yönetiminin göreve başlamasından sadece birkaç gün önce, 15 ay

süren savaşın ardından İsrail ile Hamas arasında bir ateşkes sağlandı. Beklenildiği gibi, ateşkesin kırılganlığı kısa sürede ortaya çıktı ve anlaşmanın ikinci aşamasına hiç ulaşamadı, 18 Mart'tan itibaren askeri eylemler yeniden başladı.

Bu iki ay boyunca, İsrail hava kuvvetlerinin bombalarından kurtulan yaklaşık 2,1 milyon Gazze sakini, zorlu koşullarla karşı karşıya kaldı ve yüzbinlerce kişi, çatışmanın en yıkıcı bölgelerinden birinin harabelerini bulmak üzere Gazze Şeridi'nin güneyinden kuzeyine geri döndü. Bu iki ay, Hamas'ın saflarını yeniden düzenlemesi için de fırsat oldu. Milislerinde yaklaşık 20.000 kayıp veren Hamas, Şerid'deki neredeyse tek geçim kaynağı olan bu mücadeleye katılmak için çok daha fazla kişiyi saflarına katarak saflarını yeniledi. İsrail devleti, böylece "Hamas'ı yok etmek" olarak ilan ettiği hedefine ulaşamadı.

Ocak ayı sonunda genel kurulda sergilenen ve bu gazetenin son sayısında yayınlanan raporda, savaşın her iki tarafının da, esas olarak iç amaçlarla, kendilerinin galip geldiğini iddia eden argümanlar öne sürdüğünü göstermiştik. Ateşkesin, proletaryanın seferberliğinin değil, burjuva partiler arasındaki anlaşmaların sonucu olduğunu ve bu partilerin, silahlarını geçici olarak indirdikleri gibi, tekrar kaldırarak katliamı yeniden başlatacaklarını belirttiğimizde, gerçek kaybedenin her iki tarafın proletaryası olduğunu vurgulamıştık.

Ateşkesi iki ay süren bu dönemde, İsraili rehinelere teslim edilmesi, Hamas milisleri için, savaş sırasında tünellerde iyi korunmuş, sivil halka kapalı olan düzenli uniformalarıyla gösteriş yapma fırsatı oldu. Bu güç gösterisi, Gazze'deki proleter kitleleri isyan etmekten caydırmak amacıyla, dışardan çok içe yönelikti. Bu değerlendirmemiz, sonraki aylarda ve bugüne kadar yaşanan olaylarla doğrulandı. Gazze proletaryasını savaşın pençesinden geçici olarak kurtaran burjuva

Hamas rejiminin kontrolü çatladı. Çatışmalar 18 Mart'ta yeniden başladı ve yüzlerce, hatta bazı durumlarda binlerce proleter, çatışmanın sona ermesini ve Hamas rejiminin devrilmesini talep eden gösteriler düzenledi. Bu proleterler, kaybedecek hiçbir şeyleri olmadığını anladıkları burjuva sınıfları arasındaki savaşta teslim olmayı talep ediyorlar. Bu gösterilerde tek bir Filistin bayrağı bile dalgalanmadı, sadece beyaz bayraklar dalgalandı. Gazze proletaryasının önemli bir kesiminin, çatışmanın ve onun korkunç sonuçlarının sorumluluğunu sadece İsrail burjuva devletine değil, Hamas'a da yüklediği açıktır.

Gösteriler çoğunlukla Şeridin kuzeyinde ve bazıları Gazze şehrinde gerçekleşti. Ancak en son 19 Mayıs'ta Han Yunis'te gerçekleşen gösteriler, ayaklanmanın birçok kişinin Hamas'ın daha sıkı kontrolünde olduğunu söylediği Gazze Şeridi'nin güneyinde de ivme kazandığını gösterdi.

Diğer olaylar, gıda mağazalarının tekrar tekrar yağmalanması ve hatta yerel klan üyeleri tarafından bir polis memurunun güpegündüz infaz edilmesi, Hamas'ın halk üzerindeki kontrolünü sürdürmekte zorlandığını doğruladı. Ancak, nispeten düşük yoğunlukta başlayan İsrail bombardımanı, haftalar geçtikçe giderek şiddetlendi. Başlangıçta sokak protestolarına neden olan bombardıman, belirli bir sınırı aştıktan sonra, halkın çaresiz koşullarda hayatta kalma mücadelesini öncelikli hale getirmesi nedeniyle protestoları engelledi veya zorlaştırdı. Bombardımanla ezilmiş ve yok edilmiş bir proletarya, çatışma sırasında ve sonrasında daha kolay kontrol edilebilir. Bu nedenle İsrail Hava Kuvvetleri, Hamas'ın yardımına koştu.

Etiyopya: Demokratik Devrimin Tarihsel Arka Planı ve Tarım Reformu

(Il Partito Comunista, No. 9-10, 1975)

Demokratik Devrimin Tarihsel Arka Planı

Yüzyıllar boyunca gururlu savaşçılardan oluşan bir ırkın hakimiyetinde yaşayan ve çeşitli milletlerden oluşan bir topluluk olan Etiyopya, Avrupa sömürgeciliğine rağmen bağımsızlığını korumayı başaran tek Afrika devletidir. Batı güçleri bu en eski devlete saygı göstermek zorunda kalmış, bazıları ise ona karşı başını vurarak boynuzlarını kaybetmiştir. Ancak askeri güç ve coğrafi konum Etiyopya'nın uzun süre sömürgeciliğin dehşetinden kaçınmasını sağlarken, diğer yandan feodalizmin barbarlığının günümüze kadar sürmesini de garantilemiş, üretici güçleri kısıtlamış ve gerçek bir girişimci burjuvazinin ve güçlü bir kent proletaryasının oluşmasını engellemiştir.

Coğrafi konumu, bu bölgenin yüzyıllardır içinde bulunduğu izolasyonun ve özel tarihinin belirleyici nedenidir. Etiyopya'nın dağları, iki bin, üç bin metreye kadar çok dik duvarlarla yükselir; bu müthiş doğal kalelerin zirvesinde, en verimli ve en kalabalık bölge olan yayla uzanır. Bu yaylanın tam ortasında, Mavi Nil, Juba, Shabelle, Omo gibi büyük nehirlerin kaynakları bulunur.

Yüzyıllar boyunca, birçok halk bu verimli bölgede hakimiyet için rekabet etti; öte yandan, bölge sakinlerinin kendilerini savunmaları ve aşağıda yaşayan daha ilkel halkları boyun eğdirmeleri nispeten kolaydı. 1936'daki İtalyan işgaline kadar, kimse bu bölgeyi tamamen fethetmeyi başaramadı (bu kesinlikle "İtalyan silahlarının büyük zaferi" değildir, ancak modası geçmiş bir üretim tarzına karşı modern teknolojinin zaferidir). Persler, Araplar ve Türkler, birbirini izleyen dönemlerde bölgeyi tehdit etmiş, ancak en fazla yüksek dağlık bölgelerin eteklerine kadar ilerleyebilmiş, hiçbir zaman bölgeyi fethedememiştir. Aslında, Müslümanlık Eritre ve

ovalara yayılmış, iç bölgelerdeki halklar ise her zaman Hristiyan-Kıptî dinini korumayı başarmıştır.

Etiyopya'yı ziyaret eden ilk Avrupalılar Portekizli denizcilerdi. Bu efsanevi imparatorluk, "Afrika'nın Hristiyanlığın kalesi" hakkında getirdikleri haberler, papalık ile Etiyopya imparatoru arasında zayıf diplomatik ilişkilerin kurulmasına yol açtı, ancak bu ilişkiler hiçbir sonuç vermedi.

Hristiyanlığın Etiyopya'ya girişi M.S. 320'ye kadar uzanır; bu, imparatorluk otoritesinin merkezileşmesiyle aynı zamana denk gelir; aslında, tüm bölgeyi otoritesine tabi kıldıktan sonra, yeni dinin girişini destekleyen imparator Ezana'nın kendisiydi, çünkü bu din, imparatorluk otoritesini onaylayıp meşrulaştırarak, onun Tanrı'dan geldiğini ilan ediyordu.

Etiyopya'nın izolasyonunun sonu, Avrupa kapitalist devletlerinin Kızıldeniz'e girmesiyle gelir. Bu sürecin başlangıcı, Süveyş Kanalı'nın açılması ve İngilizlerin Aden'e yerleşmesiyle işaretlenir. Emperyalist güçler, Afrika ve Orta Doğu'nun fethine akbabalar gibi saldırırlar. Bilindiği gibi, ulusal bağımsızlığını yeni kazanmış olan İtalyan burjuvazisi bile bu ziyafete katılmak ister, ancak geç kalmıştır ve en sert kemiği kemirmek zorunda kalır; o kadar serttir ki, ısırırken dişlerini kırar.

Etiyopya'yı boyun eğdirmek için Batılı güçler, imparatorun devlet iktidarının sağlam ve merkezi olmaması nedeniyle iç mücadelelerden kaynaklanan sürekli bir siyasi istikrarsızlık durumundan yararlanmaya çalıştı. Etiyopya aslında büyük eyaletlere bölünmüştü ve her eyaletin başında kalıtsal bir vali, yani Negus (kral) bulunuyordu. Her Negus'un altında birkaç Ras vardı; her Ras birkaç Dejazmak'a komuta ediyordu. İmparator Negusa Nagast (kralların kralı) olarak adlandırılıyordu. Otoritesi, ulusun askeri ve dini lideri olmasından ve her şeyden önce en güçlü feodal bey olmasından kaynaklanıyordu. Her Negus, her Ras vb. imparator adına kendisine emanet edilen bölgede devlet işlerini yürütür, vergileri toplar, yargılar, askerleri organize eder ve komuta ederdi. Bu nedenle her birinin, bölgenin zenginliğine (yani belirli bir bölgenin besleyebileceği nüfusa bağlı olarak) göre az ya

da çok büyük bir ordusu vardı. Hâkim ulus olan Amhara, münhasıran silah kullanmaya adanmıştı ve imparatorun piyadelerin ayaklarına kadar uzanan bu karmaşık askeri hiyerarşide yerler sadece onlara ayrılmıştı.

Tüm bu sosyal yapının ağırlığı, toprağı işleyenlerin, yani boyun eğdirilmiş halkların ve savaşlarda veya baskınlarda esir alınan kölelerin omuzlarında duruyordu.

Teorik olarak, vali ataması imparatorun münhasır hakkıydı, ancak pratikte, tahttan indirilen bir Ras, askeri hiyerarşideki yerini kaybetmesi kendisi ve ailesi için tüm geçim kaynaklarının kaybı anlamına geldiği için silahlarla kendini savunurdu. Aslında, tüm askeri liderler kendilerine tahsis edilen bölgede topladıkları vergilerle geçimini sağlıyordu: hiyerarşinin her kademesinde tahttan indirilen bir lider aniden zenginlikten sefalet düşebilirdi. Bir imparatorun ölümüyle birlikte neredeyse her zaman siyasi bir kargaşa çıkardı; aslında, bir Negus kendini yeterince güçlü hissederse, kendini imparator ilan ederdi; diğerleri bir ya da diğer namzed'in tarafını tutardı; mesele savaş alanında çözülür ve doğal olarak tüm hiyerarşide bir kargaşa çıkardı. Bu nedenle Batılı güçler, çeşitli liderler arasındaki rekabeti kendi çıkarları için kullanmaya ve imparatorluğun birliğini zayıflatmaya çalıştılar.

1885 Berlin Kongresi'nde Afrika'nın bölüşülmesi kararlaştırıldı. Aynı yıl İtalyanlar Eritre'yi işgal etmeye başladı. Shewa Kralı Negus Menelik'in taht emellerini desteklemek için ona silah ve teknik yardım sağladılar. Ancak 1887'de İtalyan burjuvazisinin emperyalist emellerine ilk soğuk duş geldi: Negusa Negast Yohannes, İtalyanlara karşı Ras'larından birini gönderdi ve bu komutan Dogali'de bir İtalyan taburunu tamamen yok etti.

1889'da İmparator Yohannes savaşta ölür ve en güçlü Negus olan Menelik II kendini imparator ilan eder. Aynı yıl İtalya ve Etiyopya, İtalya'nın Etiyopya üzerindeki himayesini güvence altına alan "sonsuz dostluk" antlaşması olan ünlü Wuchale Antlaşması'nı imzalar. İtalyan burjuvazisinin açgözlülüğünü ve sahtekarlığını anlamak için, bu antlaşmanın 17.

maddesinin İtalyanca metninde imparatorun diğer devletlerle ilişkilerinde İtalya tarafından temsil edilmeyi kabul ettiği (bu, bağımsızlığından vazgeçmekle eşdeğerdir), Amharca metninde ise imparatorun İtalya'dan yararlanabileceği vb. yazdığını dikkate almak yeterlidir. Bu, bir dizi tartışmaya yol açan ve İtalyan emperyalizminin zorla müdahale etmek için bahane olarak kullandığı kaba bir hiledir.

1893'te, Menelik Wuchale Antlaşması'nı feshettiğinde, İtalyan birlikleri Tigray'i işgal eder. İtalyan burjuvazisinin görkemli propagandası, bu girişimi "asil bir medeniyet misyonu" olarak sunar. Ancak hesapları yanlış çıkmıştır: 1896'da Adwa'da (Tigray'in başkenti) 20.000 kişilik İtalyan seferi ordusu, Menelik'in orduları tarafından neredeyse tamamen yok edilir. Bu zafer, diğer sömürgeci güçlere bir uyarı olarak büyük yankı uyandırır ve onları iştahlarını dizginlemeye sevk eder.

Emperyalist güçlerle temas, bu bin yıllık imparatorluğa modern teknolojinin harikaları da getirmişti. Ateşli silahlar, çeşitli Ras ve Negusların en çok takdir ettiği ürünlerdi, çünkü bunların yararını hemen anlamışlardı. Ancak 1887 ile 1900'lerin başları arasında postane, telefon, telgraf, ilk banka, ilk demiryolu ve ilk otomobiller ortaya çıktı. Eski sosyal yapı hala ayakta idi, ancak onun yıkımına neden olacak ilk tohumlar atılmaya başlanmıştı. Güçlü ve saldırgan dış düşmanların tehdidi, devletin tek bir komuta altında merkezileştirilmesini, yani çeşitli feodal beyler arasındaki mücadelelerin sona ermesini ve onların merkezi otoriteye boyun eğmesini gerektiriyordu.

Menelik II döneminde başlayan devletin merkezileşmesi, Menelik'in ölümünün ardından yaşanan iç çatışmaların ardından 1917'de naip unvanını alan Ras Tafari tarafından sürdürüldü. 1923'te (Etiyopya'nın Milletler Cemiyeti'ne katıldığı yıl) Ras Tafari, köle alıp satanları ölüm cezasına çarptıran bir ferman çıkardı; 1924'te ise tüm çocukların özgür doğması gerektiğini ilan etti. Ancak bu fermanlar uzun süre kâğıt üzerinde kaldı, çünkü üretimin büyük bir kısmı hala köleliğe dayanıyordu ve köleliğin kaldırılması ekonomik ve sosyal bir dönüşüm gerektiriyordu.

Ras Tafari, Avrupa tarzında donanımlı ve yapılandırılmış bir ordunun kurulmasına da özel önem verdi; bu amaçla yabancı eğitimcilerden yararlandı ve aristokrasinin ilk genç erkeklerini Batı askeri akademilerinde okumaya gönderdi. Bu reform politikası, doğal olarak, büyük feodal lordların hoşuna gitmedi, ancak Ras Tafari'nin ordusuna karşı çıkacak güçleri yoktu.

1928'de kendini Negus ilan etti ve 1930'da Haile Selassie (Üçlü Birlik tarafından kutsanmış) adını alarak görkemli bir törenle imparator olarak taç giydi. Haile Selassie'nin tüm çabaları, büyük feodal lordların otoritesini zayıflatmak ve merkezi iktidarı güçlendirmek için tutarlı bir şekilde yöneliktir. Kullandığı yöntemlerden biri, feodal lordları sarayında tutarken, aynı zamanda kendi doğrudan temsilcilerini vali olarak atayarak eyaletlerdeki otoritelerini zayıflatmaktı (tıpkı Fransa'daki XIV. Louis gibi).

Ancak feodal lordlara en büyük darbe 1931'de geldi, Haile Selassie ilk Anayasa'yı ilan etti. Metinde, "kimsenin talebi olmaksızın, bizim irademizle" kabul edildiği yazılıyordu.

Ve bunu kimsenin talep etmediği açıktır! Şefler ve görevlerinden hiç bahsedilmez, ancak Negusa Nagast unvanının yalnızca "Haile Selassie i'n soyundan, Kudüs kralı Süleyman'ın oğlu Menelik I ve Etiyopya kraliçesi Sheba Kraliçesi'nin soyundan gelenler" tarafından alınabileceği belirtilir. "Tüm yüce gücü elinde bulunduracak" olan Negusa Nagast'ın yetkilerine bir bölüm ayrılmıştır.

Anayasa ayrıca, yasama ve kanun yapma yetkisine sahip iki Konsey Meclisi'nin kurulmasını öngörmüştür. Bu meclislerin üyeleri de İmparator tarafından atanmaktadır. Ayrıca, ilk kez bir devlet bütçesi oluşturulmuştur. Ancak para dolaşımı uzun süre çok yetersiz kaldı; kiralar çoğunlukla aynı olarak ödeniyordu. Amharca dilinde "para" kelimesi yoktur, bunun yerine 'gümüş' kelimesi veya Arapçadan türetilmiş bir kelime kullanılır (bkz. E. Giurco: "Ordinamento politico dell'Impero Etiopico"). Bu durum, burjuva "medeniyet" in bayraktarlarını doğal olarak skandalize etti.

1931 yılına kadar ve sonrasında, dolaşımdaki tek para birimi "Maria Theresa Taleri" (Viyana'da basılmış) ve 'sali' (küçük tuz paralelkenarları) idi. Bu para birimi henüz "sermaye" değildi, sadece bir değişim aracıydı; Etiyopyalı kuyumcuların gümüş talerleri mücevher yapımında hammadde olarak kullandıkları yeterince açıklayıcıdır. Yine 1931'de, 1905'te kurulmuş ve Avrupa sermayesiyle faaliyet gösteren Habeşistan Bankası tazminat karşılığında kamulaştırıldı ve Etiyopya Ulusal Bankası oldu.

İtalyan işgalinin kısa süren dönemi (1936-41), ekonomik ve sosyal dönüşümü hızlandırdı, ilk sanayi kuruluşları kuruldu, iletişim ve ticaret yolları geliştirildi. Kölelik kaldırıldı, ancak kırsal kesimdeki sosyal yapı ve soyluların toprak hakları aynen kaldı.

Savaşın sonunda İngilizler, eski bir İtalyan kolonisi olması nedeniyle, tabiri caizse "savaş hakkı"na sahip olmalarına rağmen Etiyopya'yı işgal etmediler. Haile Selassie görevine geri döndü. İtalyan burjuvazisinin protestoları da eksik olmaz: 1946'da De Gasperi, İtalya'nın Etiyopya'daki girişiminin bir medeniyet misyonu olduğunu ve eski koloninin "vesayetinin" en azından kısmen İtalya'ya verilmesi gerektiğini, saf bir samimiyetle savunur.

1952'de, İngilizlerle yapılan bir anlaşma sonucunda Eritre, Etiyopya ile federatif bir birlik kurar. 1962'de Eritre tüm özerkliğini yitirir ve imparatorluğun bir eyaleti haline gelir. Eritre bağımsızlık hareketi bu tarihten itibaren doğar ve gelişir.

Ekonomik gelişme, güçlü bir girişimci burjuvazi oluşturmamıştır; ancak, modern üretim ilişkilerinin getirilmesini savunan radikal bir küçük burjuvazi, entelektüeller, öğrenciler ve ordu subayları ortaya çıkmıştır. 1960 yılında, imparatorluk muhafızları tarafından düzenlenen bir isyan kanlı bir şekilde bastırılır.

Etiyopya, ancak Eylül 1974'te burjuva devrimine ulaşır.

Ancak, burjuva çıkarlarını temsil eden Derg (Devrimci Askeri Komite) çelişkili bir şekilde hareket etti. Haile Selassie'yi devirip hapse attı, ancak yedi ay sonra cumhuriyeti ilan etti. Eski imparatorluğun önde

gelenlerini ve sendika liderlerini tutukladı, işçilere ve köylülere ateş açtı. Yüzyıllardır ezilen ulusal azınlıklara özerklik vermedi, zor durumda kalmadıkça toprak reformu ilan etmedi. Kısacası, mutlakiyetçiliğe karşı devrimci, işçilere ve köylülere karşı ise gerici bir tavır sergiledi.

Tarım Reformu

Amharca dilinde toprak, “resti” kelimesiyle ifade edilir ve “fetih yoluyla elde edilen kolektif mülkiyet” anlamına gelir. Toprağın kullanım hakkına sahip olan soy, “restegnà” kelimesiyle ifade edilir ve “fatihlerin soyundan gelen mülk sahibi soy” anlamına gelir. Bu iki kelimenin anlamı, günümüze kadar aktarılan Etiyopya kırsalındaki tüm sosyal sistemi özetler. İkinci Dünya Savaşı sonrasına kadar kapitalist türde mülkiyet yoktu ya da çok önemsiz bir ölçüde vardı.

Etiyopya'nın çoğu bölgesinde toprak, yüksek doğal verimlilik ve çok çeşitli iklimlerle karakterizedir. Yüksek doğal verimlilik, örneğin bu bölgenin Afrika'nın en zengin hayvancılık bölgelerinden biri olmasıyla kanıtlanmaktadır. Hayvanlar çoğunlukla vahşi doğada yetiştirilir, yani toprağın kendiliğinden ürettiği ürünlerle beslenir.

Yüzyıllar boyunca, çeşitli halklar bu “vaat edilmiş topraklar” üzerinde hakimiyet kurmak için mücadele etti. Amhara halkı galip gelmiş ve tüm bölgeye hakimiyetini kurmuştur. Üretken emeği değersiz bir uğraş olarak gören bu savaşçı ırk, imparatorun başını çektiği karmaşık bir askeri hiyerarşiye bölünmüştür.

Sadece imparator, toprağın mutlak efendisiydi. Haklarını, köylülerden mümkün olduğunca fazla vergi alma ayrıcalığına sahip olan askeri hiyerarşinin çeşitli kademelerine devretmiştir. Vergiler doğal olarak aynı veya emek olarak ödenmekteydi. Buna karşılık, bu askeri komutanlar imparatora haraç ödemek ve kendilerine emanet edilen bölgede idari ve askeri görevleri yerine getirmek zorundaydı.

Negus, Ras veya Dejazmach makamları imparator tarafından herhangi bir zamanda iptal edilebilirdi, ancak zamanla bu makamlar kalıtsal hale geldi, yani aynı aile içinde kaldı.

Yerel soylular, bizim orta çağ baronlarına benzer görevleri yerine getiren Gultegna'lardan oluşuyordu. Onların feodal mülkiyeti “gult” olarak adlandırılır ve Negusa Nagast'ın verdiği bir imtiyazdan kaynaklanır. Bu imtiyazla Gultegna ailesi, bölgede toplanan haraçların onda birini elinde tutabilir, feodal mülkün onda birini kendi yararına ekebilir, vergilerini ödemeyenlerin topraklarına el koyabilir; toprak bölünmesi durumunda, vergiler olarak toprağın onda birini kendilerine verilir.

Ras veya Negus'un durumunda kalıtsal mülkiyetten söz edilemez, ancak kalıtsal askeri rütbeden söz edilebilir. Burada ise bir mülkiyetin oluşumu ile karşı karşıyayız, ancak bu henüz bireysel türde bir mülkiyet değildir, çünkü Gult'un faydalarından tüm aile yararlanmaktadır.

İtalyan işgaline kadar (1936), Amhara ırkından olanlar dışında hiç kimse toprak hakkına sahip olamazdı; bu nedenle hiçbir yabancı, hiçbir Batılı şirket serbestçe toprak satın alamazdı. Toprağın kullanım hakkını satmak serbestti, ancak bu durumda satış fiyatının yarısı imparatorun yerel temsilcisine vergi olarak ödenmek zorundaydı.

Etiyopya hukukunun satın almayı kabul etmediği, sadece fethi kabul ettiği söylenebilir. Aslında, Etiyopya'nın siyasi örgütlenmesini inceleyen Batılı akademisyenler, “hukukun kaynakları”nın ne olduğunu araştırmakla meşgul olmuşlar ve dehşetle, bunun yalnızca kuvvetten kaynaklandığı sonucuna varmışlardır. Marxizm, yüzyıldan fazla bir süredir, kuvvetin her hakkın ve her ayrıcalığın kaynağı, kökeni olduğunu, özellikle de kanunların en gelişmiş olduğu yerlerde, savunmuştu. Böyle bir “keşif”in, İtalyan fetihini meşrulaştırmak için kullanılan argümanlardan biri olduğunu da ekleyelim.

Tüm sosyal yapının ağırlığı, köleler (savaş esirleri ve onların torunları) ve tarım ve hayvancılıkla uğraşan boyun eğdirilmiş halklar (Galla veya Oromo, Wolloye, Dankali veya Afar, Somali vb.) üzerindeydi.

Menelik II ve Haile Selassie'nin köleliği kaldırmak için az çok samimi çabalarına rağmen, kölelik İtalyan

işgaline kadar devam etti. Köle kaçırmak ve satmak birçok Ras'ın ana geçim kaynağıydı: Fetha Negast (Krallar Kitabı) “savaş ve zafer kanunları, mağlup olanları galip olanların kölesi yapar” der. Köle emeği birçok bölgede de önemli bir yer tutuyordu.

İtalyan işgali köleliği kaldırdı, yollar inşa etti, şehirlere ivme kazandırdı ve ilk imalathaneleri kurdu; ancak kırsal kesimde yerel soyluların sahip olduğu ayrıcalıklar kaldırılmadı ve günümüze kadar devam etti.

Üretim güçleri, asırlık bir despotizm altında ezilmişti ve bunların gelişmesi, toplumsal ilişkilerin şiddetli bir şekilde çökmesi olmadan gerçekleşemezdi. Bu nedenle, ilk modern sanayi ve çiftliklerin ortaya çıkmasıyla birlikte, feodal ayrıcalıklar sistemi günümüze kadar devam etmiş, köylünün sırtına yük olmuş ve üretici güçlerin gelişimini engellemiştir. 1966 yılında bile, toprağın sadece %10'u ekiliydi; %7'si orman, %57'si çayır ve otlak, %26'sı ise ekilmemişti.

Yine de tarım, gayri safi milli hasılanın %64'ünü sağlamaktadır. Hayvancılık nüfusu, Afrika'nın en zenginlerinden biridir: 1969-70'te 26 milyon sığır, 12.700 bin koyun, 1.400 bin at, 1.400 bin katır, 3.900 bin eşek vardı (BM İstatistik Yıllığı 1971).

İletişim araçları son derece yetersizdir; 1965 yılında sadece 6.300 km karayolu ve yaklaşık 1.000 km demiryolu, 24.000 otomobil, 8.900 endüstriyel araç, sadece 54 postane ve 28.000 telefon bulunmaktadır. Tüm bunlar, İtalya'nın neredeyse dört katı büyüklüğündeki 26 milyon nüfuslu bir ülkede bulunmaktadır.

Sanayileşmenin çok düşük düzeyini gösteren bir başka istatistik, elektrik enerjisi üretimidir. 1969 yılında sadece 341.000 kW elektrik üretilirken, örneğin sanayileşmiş bir ülke sayılmayacak Mısır'da bu rakam 4 milyon kW'ın üzerindedir. Buna, büyük nehirlerin bol olduğu dağlık arazinin hidroelektrik enerji üretimi için büyük imkânlar sunduğu gerçeği de eklenmelidir.

Az sayıdaki madencilik veya tarımsal işleme sanayileri neredeyse tamamı yabancıların, özellikle İtalyanların elindedir. İşçi sayısı 400.000'den azdır.

Arazi ve nüfus sayımı hiç yapılmamıştır, ancak son tahminlere göre, 4 Mart 1975'te çıkarılan reformdan önce arazi dağılımı şu şekildeydi: %24'ü feodal lordlara aitti; bu topraklarda nüfusun %60'ı, yani yaklaşık 15 milyon kişi çalışıyordu. Üretimin %75'i veya daha fazlasını kira olarak ödemek zorundaydılar. Bu mülklerin bazıları çok büyük boyutlara ulaşmıştır (600-800 bin hektar).

%16'sı imparatorun ailesine aitti (en verimli topraklar). %60'ı yaklaşık 7 milyon köylü tarafından toplumsal olarak işleniyordu.

Bugüne kadar gerçek bir girişimci burjuvazi oluşmamıştır ve birçok geri kalmış ülkede olduğu gibi (Mısır, Cezayir, Libya vb.), tek örgütlü güç olan ordu, “burjuvazinin partisi”ni oluşturmaktadır, yani feodalizmi yıkmaya ve kapitalist anlamda ekonomik dönüşümü gerçekleştirme görevini üstlenmektedir.

Derg, bu nedenle Etiyopya milli burjuvazisinin meşru temsilcisidir. Henüz doğmuş genç bir burjuvazidir, ancak şimdiden gerici yüzünü göstermektedir. Derg, mutlak monarşiyi devirdi, ancak grevci işçilerle karşı karşıya kalır kalmaz, taleplerine kurşunla cevap verdi. Aynı şeyi köylere de yaptı ve sadece savaşın gereklilikleri, çeşitli halklar arasında yayılan ayrılıkçılık, denize açılan tek kapısı olan Eritre'yi kaybetme korkusu, onu başlangıçtaki niyetinin ötesine geçerek tarım reformu ilan etmeye itti.

Derg'in emrinde sadece onlarca bin kişilik bir ordu var, bu kadar büyük ve ulaşımın bu kadar zayıf bir ülkeyi kontrol etmek için kesinlikle yetersiz bir sayı.

Son zamanlarda ayrılıkçı baskılar çoğaldı. Yüzyıllardır Amhara'nın boyunduruğu altında yaşayan halklar artık özerklik talep ediyor.

Tek bir alternatif kaldı: köylüleri seferber etmek ve onları ayrılıkçılara karşı kıskırtmak. Ancak köylülerin, kendileri için hiçbir şey yapmayan bir rejimi savunmak için ne gibi bir çıkarları olabilir? Derg'in bu kadar radikal bir tarım reformu ilan etmesinin nedeni budur.

4 Mart 1975'te çıkarılan reform, aslında şunları öngörüordu (5 Mart tarihli 'L'Unità' ve 'Le Monde' gazeteleri):

- 1) Tüm topraklar tazminatsız olarak devlet mülkiyetine geçecek;
- 2) Soyluların ve Kilise'nin feodal hakları kaldırılacak;
- 3) Köylülerin tüm borçları silinecek;
- 4) Toprak, 10 hektardan fazla olmayan parseller halinde onu işleyenlere veya kooperatif şeklinde köy topluluklarına dağıtılacak;
- 5) ücretli işçi çalıştırılması yasaklanacak;
- 6) toprağın alınıp satılması yasaklanacak. Bundan böyle hiç kimse özel olarak toprak sahibi olamayacaktır;
- 7) bu önlemin tüm bölgeler için (dolayısıyla Eritre için de) geçerli olduğu ilan edilecek.

Bu, savaşın gerekliliği nedeniyle çıkarılan bir reformdur. Bu yeni bir olgu değildir; birçok durumda burjuvazi, köylülere ihtiyaç duyduğu için onları toprak reformu vaadiyle kandırmıştır; ancak her zaman sonunda onları aldatmıştır. En iyi durumda, feodal efendinin boyunduruğundan kurtulan köylüler, tefecinin, tüccarın veya zengin köylünün boyunduruğuna girmiştir.

Toprak yetmez! Hayvancılık, aletler, makineler gereklidir ve Derg'in kararlaştırdığı reform, en azından bizim bildiğimiz kadarıyla, bu konulara değinmemektedir. Bu, Etiyopya burjuvazisinin ilanlarını uygulamaya koyma niyetinde olmadığına dair açık bir işarettir.

Daha iyi anlamak için devrimci Rusya'da uygulanan önlemleri hatırlamak yeterlidir. 1917 Ekim'inde Rusya'da Sovyetler tarafından kabul edilen Toprak Kararnamesi'nde şöyle denmektedir:

"1. Toprak mülkiyeti herhangi bir tazminat olmaksızın derhal kaldırılır.

2. Toprak mülkiyeti, tüm kraliyet, manastır ve kilise arazileri ile bunların tüm hayvanları, aletleri, binaları ve bunlara ait her şey, Anayasa Meclisi'nin toplanmasına kadar volost toprak komiteleri ve uyezd Köylü Temsilcileri Sovyetleri'nin emrine verilir."

Eylül 1918'de kabul edilen Toprak Yasası'nda ise şunlar belirtilmektedir:

"2. Toprak, eski sahiplerine açık veya gizli hiçbir tazminat ödenmeksizin tüm emekçi nüfusun kullanımına geçer.

3. Toprağı kendi emeğiyle işleyenlere toprağı kullanma hakkı aittir (...)

6. Çalışmayan çiftliklerin tüm özel hayvanları ve envanterine kayıtlı malları, tazminat ödenmeksizin (karakterlerine göre) ilçe, il, bölge ve Federal Sovyetlerin toprak dairelerinin tasarrufuna geçer.

'7. Madde 6'da bahsedilen tüm ev yapıları ve tüm tarımsal eşyalar, tazminat olmaksızın (karakterlerine uygun olarak) ilçe, il, bölge ve federal Sovyetlerin tasarrufuna geçer. '18. Tarım makineleri ve tohum ticareti Sovyet iktidarının organları tarafından tekelleştirilir'.

Derg tarafından ilan edilen reformda bile, toprağın tüm halka ait olduğu ve onu işleyenlere kullanım için verildiği devrimci ilke benimsenmiştir, ancak bu bile yeterli değildir: her ilke beyanı, uygulamaya geçirilmezse bir kelime yığını olarak kalmaya mahkumdur.

Gerçekten de reformun uygulanması teknik açıdan büyük zorluklar içermektedir, ancak her şeyden önce aşılması gereken engel, toprak sahiplerinin direnişidir. Reformun ilan edilmesi duyulur duyulmaz, silahlı çeteleriyle ormanlara çekildiler ve ayrıcalıklarını zorla savunacaklardır.

Bu nedenle, yoksul Etiyopyalı köylüler iki düşmana karşı kendilerini savunmak zorundadır: bir yandan, onları kullandıktan sonra artık ihtiyaç duymadığında kaderlerine terk edecek burjuvaziye karşı. Diğer

yandan, ayrıcalıklarından vazgeçmek istemeyen toprak sahiplerine karşı.

Köylülerin reformun gerçekten uygulanacağına dair ne gibi garantileri var? Tek bir garanti var: silahlanmak ve özerk örgütler halinde birleşmek.

Lenin, Mayıs 1917'de Birinci Tüm Rusya Köylü Temsilcileri Kongresi'nde yaptığı konuşmada şöyle diyor:

"Ben ve adına konuşma şerefine nail olduğum parti yoldaşlarım, tarım işçilerinin ve yoksul köylülerin çıkarlarını korumak için sadece iki yol biliyoruz ve bu iki yolu Köylü Sovyeti'nin dikkatine sunuyoruz. İlk yol, tarım işçilerini ve yoksul köylüleri örgütlemektir. Her köylü komitesinde, her volost, uyezd ve gubernia'da, kendilerine şu soruyu sormak zorunda olacak ayrı bir tarım işçileri ve yoksul köylüler grubu olmasını istiyoruz ve tavsiye ediyoruz: "Yarın toprak tüm halkın mülkiyeti haline gelirse- ve bu kesinlikle olacak, çünkü halk bunu istiyor - o zaman biz ne olacağız? Hayvanları ve aletleri olmayan bizler bunları nereden bulacağız? Toprağı nasıl işleyeceğiz? Çıkarlarımızı nasıl koruyacağız? Tüm halkın mülkiyetine geçecek, gerçekten ulusun mülkiyeti olacak toprağın, sadece mülk sahiplerinin eline geçmemesini nasıl sağlayacağız? Toprak, yeterli hayvan ve aleti olanların eline geçerse, biz bundan bir şey kazanacak mıyız? Bu büyük devrimi bunun için mi yaptık? (...)"

'Kapitalizmin boyunduruğundan kurtulmanın ve halkın toprağının emekçi halka geçmesini sağlamanın tek yolu, deneyimleri, gözlemleri ve köy köpekbalıklarının söylediklerine olan güvensizlikleriyle hareket edecek tarım işçilerini örgütlemektir. Bu köpekbalıkları, yakalarına kırmızı rozetler takıp kendilerine "devrimci demokrat" deseler de. Yoksul köylüler ancak yerel bağımsız örgütlenmeler tarafından eğitilebilir, ancak kendi deneyimlerinden öğrenebilirler. Bu deneyim kolay olmayacak, onlara süt ve bal akan topraklar vaat edemeyiz ve etmiyoruz. Toprak sahipleri halkın isteğiyle kovulacak, ama kapitalizm kalacak. Kapitalizmi ortadan kaldırmak çok daha zor ve onun yıkılmasına giden yol farklı. Bu yol, tarım işçilerinin ve yoksul köylülerin bağımsız, ayrı örgütlenmesidir. Ve bizim partimizin ilk etapta

önerdiği budur. Sadece bu yol, toprağın emekçi halkın eline kademeli, zorlu, ama gerçek ve kesin bir şekilde geçmesini vaat etmektedir (...)

'Partimizin önerdiği ikinci adım, her büyük ekonomi, örneğin Rusya'da 30.000 tane bulunan her büyük toprak mülkiyeti, mümkün olan en kısa sürede, tarım işçileri ve bilimsel eğitim almış tarım uzmanları tarafından, hayvanlar, aletler vb. kullanılarak toprağın ortak olarak işlenmesi için model çiftlikler haline getirilmelidir."

Bu reformun yürürlüğe girdiği andan itibaren, daha önce eski imparatorun sağlığı hakkında bile haber yapmaya hevesli olan tüm gazeteler (oportünist partilerin gazeteleri de dahil), Etiyopya'daki olaylar hakkında sessizliğe büründü. Toprağı bile kamulaştıramayan Batı burjuvazisi için, tam da böyle geri kalmış bir ülkeden radikal önlemlerin geldiğini fark etmek rahatsız edici bir durumdur. Bu gerçeğin farkına varmak, her gün mülkiyetin önünde diz çöküp ulusal ekonominin ölüm döşeginde ağlayan sahte komünist partiler için daha da rahatsız edicidir.

Etiyopya burjuvazisi elbette sözlerini tutmaya niyetli değildir. Sadece eski imparatorluğun birliğini kurtarmak için köylüleri yeterince ayaklandırmak ve ardından dünyanın tüm burjuvazilerinin yaptığı gibi onları aldatmak istemektedir. Ancak toplumsal güçler bir el hareketiyle yönetilemez ve belirli durumlarda sözler, hatta ilke beyanları bile toplumsal çelişkilerin bombasını patlatan fitil görevi görebilir. Bu çelişkiler sadece Etiyopya'da değil, Sudan, Kongo, Güney Afrika, Rodezya ve tüm Afrika'da da gizlidir. Umarız ki sınıf mücadelesinin ateşi yakında bu çelişkileri alevlendirir.

Parti Yayınları

The International Communist Party

El Partido Comunista Internacional

Il Partito Comunista Internazionale

Communism / *Comunismo*

clpublishers.com

İletişim: icparty@interncommparty.org